

**Informacja z działalności Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w 2024 roku**

1/ Gromadzenie i opracowanie zbiorów

Gromadzenie zbiorów odbywa się poprzez:

- zakup nowości wydawniczych, w tym wydawnictw multimedialnych i druków XIX-XXI-w. oraz czasopism ze środków własnych instytucji, dotacji celowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN), środków pozyskanych od sponsorów; zakupy realizowane były w hurtowniach książek, w wydawnictwach, a także w księgarniach, antykwariatach, na targach książki oraz od osób prywatnych;
- gromadzenie zbiorów regionalnych, w tym książek i czasopism regionalnych poprzez egzemplarz obowiązkowy, zamówienia u wydawców, zakupy w antykwariatach i u osób prywatnych,;
- zakup zbiorów specjalnych: starodruków i zabytkowej kartografii regionalnej, rękopisów, dokumentów ikonograficznych;
- prenumerata ogólnopolskich i regionalnych wydawnictw ciągłych – czasopism i wydawnictw zbiorowych;
- przyjmowanie darów od wydawców i czytelników;
- uzupełnianie zbiorów poprzez kompletowanie i zakupy braków w seriach wydawniczych oraz wydawnictwach tomowych.

W 2024 roku do zbiorów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze (WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze) zakupiono:

– książki	4 119 wol. książek – 130 723,44 zł;
– zbiory multimedialne	811 wol. – 23 109,71 zł;
– notacje muzyczne	74 wol. – 1 996,81 zł;
– czasopisma i wydawnictwa zbiorowe	164 egz. – 53 967,03 zł.

Ogółem zakup materiałów bibliecznych w 2024 roku: 5 168 wol., egz., jedn. inw. o wartości 209 796,99 zł na co składały się następujące kwoty:

- 2 116 wol. o wartości 68 973, 00 zł dotacja MKiDN,
- 140 823,99 zł środki własne w tym 68 333 zł wkładu własnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego oraz 35 000 zł Miasta Zielona Góra.

Wskaźnik zakupu zbiorów za 2024 rok wynosi 3,72 wol./100 mieszk. (2023 rok – 2,52 wol./100 mieszk.; 2022 – 3,08 wol.; 2021 – 3,93 wol.; 2020 – 4,39 wol.; 2019 – 4,46 wol.; 2018 – 4,08 wol.; 2017 – 3,53 wol.; 2016 rok – 3,07 wol.; 2015 – 2,43 wol.; 2014 – 3,7 wol.; 2013 – 3,4 wol.; 2012 – 2,4 wol.; 2011 – 2,6 wol.; 2010 – 4,4 wol.; 2009 – 7,0 wol.; 2008 – 7,64 wol.; 2007 – 8,65 wol.). Jego wysokość odbiega od wcześniej ustalonej normy zakupu 18 wol./100 mieszk. Widoczny powolny wzrost wskaźnika w 2024 roku wynika z przyznanych po raz pierwszy od trzech lat środków na zakup nowości wydawniczych przez Miasto Zielona Góra. Środki finansowe przyznane na zakup nowości są jednak nadal niewystarczające, aby zbliżyć się do ustalonych norm.

Tytułem darów, egzemplarza obowiązkowego i innych form nabycia zgromadzono 5 966 wol. o wartości 183 588,17 zł, w tym:

- 226 wol. (dary) – 5 998,75 zł sponsorzy (Zakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zastal” w Zielonej Górze),
- 35 wol. – 1 000 zł (Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zacisze” w Zielonej Górze),
- 9 wol. – 300 zł (Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa),
- 224 wol. (dary) – 6 972,23 zł – „cegiełki” SBP

oraz 789 jedn. inw. zbiorów specjalnych o wartości 9 033,00 zł, w tym:

- 57 jedn. inw. kartografia o wartości 629,00 zł,
- 7 jedn. inw. grafika o wartości 1400,00 zł,
- 725 jedn. inw. rysunków satyrycznych o wartości 7004,00 zł.

Stan baz katalogowych Biblioteki na koniec 2024 roku:

– baza katalogowa książek	670 138 wol.,
– baza katalogowa zbiorów specjalnych	29 422 jedn. inw.,
– baza katalogowa czasopism	4 564 tytuły tj. 67 522 jedn. inw.,
– stan bazy wydawnictw multimedialnych	29 021 jedn. inw.,
– stan bazy notacji muzycznych	6 451 tytułów tj. 6 994 jedn. inw.,
– dokumenty życia społecznego	48 181 jedn. inw.,
– baza „Bibliografia Ziemi Lubuskiej”	146 991 opisów bibliograficznych,
– baza komputerowa Zbiorów Zabezpieczonych	13 285 wol.,
– baza Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej	36 699 pozycje.

Książki są klasyfikowane w dwóch systemach: UKD i klasyfikacji przedmiotowej wg Deskryptorów Biblioteki Narodowej (DBN). Uzupełniano komputerową bazę danych szczegółowym opisem wg wytycznych Biblioteki Narodowej (BN).

Na bieżąco aktualizowano zbiory poprzez selekcję książek nieczytanych i zniszczonych we wszystkich agendach udostępniania.

Ubytkowano w księgach inwentarzowych 12 029 wol. na kwotę 207 569,36 zł, w tym:

- w części wojewódzkiej – gmach główny i Lubuskie Laboratorium Książki 5 932 wol. na kwotę 119 311,31 zł;
- filii miejskich 5 939 wol. na kwotę 87 830,60 zł;
- broszury 158 wol. na kwotę 427,45 zł.

Ubytkowano 9 wol. wyd. ciągłych o wartości 32,00 zł, 203 wol. zbiorów multimedialnych na kwotę 3 861,34 zł.

Z bazy komputerowej ubytkowano 12 029 wol. publikacji.

W 2024 roku przeprowadzono 8 skontrów w: Filii nr 1 i 11, Filii nr 3, Filiach 4 i 9, Mediatece „Góra Mediów”, Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa, Bibliotece Obcojęzycznej.

Przyjęto ok. 10 000 wol. darów od czytelników. Po ich selekcji, część przekazano do opracowania w celu włączenia do księgozbioru, część na akcję „Uwolnij książkę”. Na bieżąco wycofane lub zbędne zbiory przeznaczano do dystrybucji w ramach *bookcrossingu*, *filmcrossingu*, *gamecrossingu*.

Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa (ZBC), współtworzona od 2006 roku z Biblioteką Uniwersytetu Zielonogórskiego, wzbogaciła się w 2024 roku łącznie o 575 publikacji ze zbiorów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej (dalej: WiMBP) im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Przykładowo w 2024 roku wprowadzono do ZBC 80 pozycji pozyskanych w ramach projektu „Digitalizacja starodruków i tek prof. J. Kostrzewskiego ze zbiorów Biblioteki Norwida i Seminarium w Paradyżu” – IV etap. Ponadto wprowadzono do ZBC kolejne numery czasopism „Pro Libris. Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego” i „Zielonogórskich Studiów Bibliotekoznawczych” oraz kolekcje rysunków z poszczególnych edycji konkursu „Otwarty Międzynarodowy Konkurs na Rysunek Satyryczny”. Procesem digitalizacji objęto zbiory specjalne (grafika, rysunek, starodruki) oraz zbiory regionalne (czasopisma i książki). Liczba wyświetleń tych publikacji w 2024 roku – 706 029 (wzrost w stosunku do 2023 roku o 273 123). Łączna liczba wyświetleń od 2005 roku – 67 082 385.

W Pracowni digitalizacji w 2024 wykonano łącznie 128 005 skanów. W ramach e-usługi *Digitalizacja na żądanie* zrealizowano 5 550 zamówień od czytelników (wykonano 118 351 skanów).

W ramach konsorcjum utworzonego przez 30 bibliotek południowej części województwa lubuskiego kontynuowano projekt pn. *Legimi*. Platforma *Legimi* oferuje dostęp do ponad 100 tys. tytułów audiobooków, ebooków (900 kodów miesięcznie łącznie, w tym 200 dla czytelników zielonogórskiej Biblioteki). Od grudnia 2023 roku w WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze rozpoczęto projekt dostępu do oferty platformy *Empik GO*. W ramach oferty comiesięczne wydawane było najpierw 10 a od grudnia 2024 roku 50 PIN-ów dla czytelników WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Platforma *Empik GO* oferuje dostęp do ponad 100 tys. tytułów audiobooków, ebooków i podcastów. Wśród zasobów obu platform były nowości wydawnicze i klasyka literatury polskiej oraz obcej, dostępne zdalnie na urządzeniach mobilnych: czytnikach, smartfonach, tabletach oraz komputerach stacjonarnych. Z oferty korzystali użytkownicy w każdym wieku; obserwujemy ciągle wzrost czytelników zainteresowanych korzystaniem z *Legimi* i *Empik GO*, a miesięczne kody były w całości rozdysponowane w pierwszych dniach ich dystrybuowania.

Ilość zbiorów pozyskanych w 2024 roku:

Zbiory	Część wojewódzka		Filie miejskie		Razem	
	wol./jedm. inw./egz.	wartość w zł	wol./jedm. inw./egz.	wartość w zł	wol./jedm. inw./egz.	wartość w zł
Książki	4 070	145 474,21	4 878	155 450,58	9 379	300 924,79
Czasopisma i wyd. zbiorowe	367	37 362,65	48	22 352,20	415	59 714,85
Wydawnictwa multimedialne	519	18 124,14	747	17 280,38	1 266	35 404,52
Notacje muzyczne	75	2 016,81	0	0	75	2 016,81
Razem:	5 031	202 977,81	5 673	195 083,16	11 135	398 060,97
Zbiory specjalne	789	9 033,00	-	-	789	9 033,00
Razem	5820	212 010,81	-	-	11 924	407 093,97
Bazy <i>Legimi/Empik Go</i>	-	-	-	-	200 000	52 830,00
Dokumenty życia społecznego	970	-	-	-	970	-

2/ Udostępnianie zbiorów

W gmachu głównym ze zbiorów w 2024 roku można było skorzystać w Wypożyczalni Głównej, Dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej, Bibliotece Obcojęzycznej, Czytelni Ogólnej z Czytelnią Prasy, Mediatece „Góra Mediów”, Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa, Dziale Zbiorów Specjalnych, Dziale Badań Analiz i Metodyki. Dostęp do zbiorów oferowało także 11 filii miejskich.

	Część wojewódzka	Filie miejskie	<i>Legimi/Empik GO</i>	Razem
Liczba czytelników ogółem	10 750	9 007	210	19 967*
Liczba odwiedzin	106 522	95 021	2 528	204 071**
Wypożyczenia na zewnątrz	172 597	193 384	15 348	381 329***

Wypożyczenia na miejscu	36 919	29 262	-	66 181
Ilość wypożyczeń czasopism na miejscu	10 399	11 457	-	21 856
Ilość udzielonych informacji	101 746	93 814	-	195 560
Ilość korzystających z czytelni internetowych	3 614	1 098	-	4 712

*w tym średnio miesięcznie 210 czytelników *Legimi/Empik GO*

**w tym 2 528 rozdysponowanych kodów *Legimi/Empik GO*

***w tym 15 348 książek w ramach usługi *Legimi/Empik GO*

W WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w 2024 roku zanotowano w stosunku do 2023 roku wzrosty liczby czytelników ogółem (o około 3,55%), spadek liczby odwiedzin (o około 4,19%), wzrost liczby wypożyczeń na zewnątrz (o około 2,36%), spadek liczby wypożyczeń na miejscu (o około 27,35%), spadek ilości wypożyczeń czasopism na miejscu (o około 7,62%), spadek liczby udzielonych informacji (o około 10,85%), spadek liczby korzystających z czytelni internetowych (o 18,33%). Odnotowane wzrosty związane były z dobrą polityką Biblioteki w zakresie zakupu zbiorów bibliotecznych oraz dostosowania oferty bibliotecznej do oczekiwań czytelników. Biblioteka starała się również dopasować tematykę wydarzeń kulturalnych do zainteresowań odbiorców. Wszystkie te działania przyczyniły się do wzrostów. Spadki natomiast wynikają z niskiego wskaźnika zakupu zbiorów za 2023 rok, którego przyczyną był brak środków na zakup nowości wydawniczych przekazanych przez Miasto Zielona Góra.

W 2024 roku w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej przyjęto 410 zamówień, w tym: od indywidualnych czytelników – 290 i od bibliotek – 120. Udało się zrealizować 406 zamówień: od indywidualnych czytelników – 185 zamówień na książki, 59 na kopie artykułów oraz fragmentów publikacji (skany, ksera), 40 na kasety; 1 płytę DVD i 1 CD; od bibliotek – 108 zamówień na książki i 11 na kopie artykułów oraz fragmentów publikacji (skany), 1 na płytę CD.

Wypożyczono na zewnątrz 139 obiektów na 5 wystaw; zrealizowano 123 kwerendy i zestawienia bibliograficzne na potrzeby instytucji i osób prywatnych. Zarejestrowano wypożyczenia do: Muzeum Okręgowego w Koninie – wystawa poświęcona ilustracji książkowej – 20 projektów ilustracji; Biblioteki Publicznej Gminy Nadarzyn – wystawa XV Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny ph. „Media społecznościowe” – 34 rysunki; Biblioteki Publicznej w Piasecznie – wystawa XV Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny ph. „Media społecznościowe” – 34 rysunki; Biblioteki Publicznej w Sławie – wystawa – wystawa XV Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny ph. „Media społecznościowe” – 34 rysunki; Zielonogórskiego Ośrodka Kultury – Pałac w Starym Kisielinie – wystawa najnowszych obrazów olejnych Adama Bagińskiego – 15 obrazów.

Strona www Biblioteki umożliwiła zdalny dostęp do naukowych elektronicznych baz danych (Elsevier, Ebsco, Springer, Web of Knowledge, Web of Science, Nature, Science), polskich i zagranicznych bibliotek cyfrowych, darmowych e-booków, prasy i czasopism. Były to w większości źródła bezpłatne i dostępne nie tylko na miejscu, w bibliotece, ale także zdalnie. Korzystanie z nich nie wymagało rejestracji w Bibliotece.

Ważną rolę w utrzymaniu dostępu do książki odgrywała Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa oraz platformy *Legimi i Empik GO*.

W 2024 roku z bazy ok. 100 tys. tytułów książek w ramach projektu *Legimi i Empik GO* bezpłatnie korzystało średnio 210 aktywnych, niepowtarzających się czytelników WiMBP, odbierając co miesiąc darmowe kody w Mediatece „Góra Mediów” oraz większych filiach miejskich – łącznie wydano 2528 kodów. W 2024 roku zarejestrowano 15 348 wypożyczenia książek pobranych z platformy *Legimi i Empik GO*.

Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa: liczba wyświetleń publikacji w 2024 roku – 706 029 (wzrost w stosunku do 2023 roku o 273 123). Łączna liczba wyświetleń od 2005 roku – 67 082 385.

Od wielu lat w Bibliotece realizowana była i jest usługa „Książka na telefon”, w ramach której bibliotekarze nieodpłatnie dostarczają książki czytelnikom nieporuszającym się samodzielnie, chorym, starszym i samotnym. W 2024 roku zrealizowaliśmy 75 wizyt domowych, wypożyczając 792 poz. (książki i audiobooki).

W 2024 roku kontynuowano usługę „Bestseller w 72 h”; to propozycja adresowana do czytelników, którzy lubią być na bieżąco z nowościami wydawniczymi. Czytelnik zgłasza propozycję zakupu książki, która z założenia w ciągu 72 godzin trafia do udostępnienia. Zamówień dokonywać można było poprzez stronę internetową lub kontakt telefoniczny z bibliotekarzem. Informacja o pojawieniu się zakupionej publikacji pojawiała się na stronie internetowej oraz w social mediach Biblioteki.

Działania windykacyjne

Realizowano stosowne czynności składające się na proces generowania, wysyłania, przechowywania i weryfikowania pisemnych wezwań do zwrotu materiałów bibliotecznych i uiszczania stosownych opłat kierowanych do użytkowników. W okresie sprawozdawczym wygenerowano, zweryfikowano i skierowano do użytkowników Biblioteki łącznie 292 tego rodzaju wezwania.

W oparciu o uprzednio zebrany i przygotowany materiał dowodowy sporządzono 65 ostatecznych przedsądowych wezwań do zapłaty skierowanych do użytkowników Biblioteki, zalegających ze zwrotem materiałów bibliotecznych. Działania te realizowane były we współpracy z kancelarią prawną (w zakresie przekazywania i prowadzenia zewnętrznej windykacji spraw użytkowników Biblioteki, po wysłaniu ostatecznych przedsądowych wezwań do zapłaty). W okresie sprawozdawczym przekazano do dalszego procedowania w ramach tej ścieżki postępowania 32 sprawy nierozliczonych użytkowników.

3/ Opracowanie i publikowanie bibliografii regionalnych, a także innych materiałów informacyjnych o charakterze regionalnym

Dział Informacji Regionalnej i Bibliograficznej oraz wszystkie agendy udostępniania zbiorów udzielały informacji bibliotecznych i faktograficznych. Realizowane były również kwerendy i zestawienia bibliograficzne oraz formy informacji zbiorowej: wycieczki po Bibliotece i tematyczne wystawy książkowe. W dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej tworzony był i jest warsztat informacyjny o regionie w postaci bazy „Bibliografia Ziemi Lubuskiej”, powstającej w oparciu o księgozbiór regionalny, ok. 250 tytułów czasopism ogólnopolskich i lokalnych, a także lubuską kartografię i multimedia.

Do bazy „Bibliografia Ziemi Lubuskiej” obejmującej lata 1985-2023 (w wyborze także publikacje z l. 1945-1985) wprowadzono 1138 rekordów bibliograficznych książek i artykułów z czasopism, w tym 226 haseł wzorcowych. Baza jest dostępna online na stronie internetowej Biblioteki. Stan bazy na koniec 2024 roku: 146 991 rekordów (opisów bibliograficznych).

Biblioteka współpracuje z BN w zakresie tworzenia bazy bibliograficznej artykułów z dzienników i tygodników. Bibliografowany był i jest tygodnik „Przegląd” oraz wydania „Gazety Wyborczej”: dodatek Gorzów Wlkp.-Zielona Góra. Baza dostępna jest na stronie internetowej Biblioteki Narodowej. W 2024 opracowano i wprowadzono do bazy BN: „Przegląd” 2024 – 52 numery 812 opisów.

Bibliotekarze prowadzili badania w zakresie historii, dziedzictwa i tożsamości Ziemi Lubuskiej oraz narzędzi informacyjnych wykorzystywanych w pracy bibliotekarzy, w szczególności Bibliografii Ziemi Lubuskiej oraz Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej. W 2024 roku drukiem oraz na portalach internetowych ukazało się ok. 89 publikacji, w tym monografie, wydawnictwa zbiorowe i artykuły w czasopismach naukowych, popularnonaukowych, branżowych oraz społeczno-kulturalnych m.in.: „Zielonogórskie Studia Bibliotekoznawcze”, „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne”, „Bibliotekarz Lubuski”, „Biblioteka Publiczna”, „Poradnik Bibliotekarza”, „Adhibenda. Rocznik Archiwum Diecezji w Zielonej Górze”, „Filologia Polska. Roczniki naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego”, „Miesięcznik Odra”, „Akant. Miesięcznik Literacki”, „Śląsk. Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, „Rocznik Historii Prasy Polskiej”, „Pasje Literackie” jak również „Ziemia Lubuska”. Do druku zostało złożonych kolejnych 12 artykułów.

4/ Udzielanie bibliotekom pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej

Działalność instrukcyjno-metodyczna:

1. Zrealizowano 21 wyjazdów, z czego 11 połączono z instruktazem ogólnym. Były to: wyjazd do MBP w Nowej Soli na uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej Edwardowi Stachurze – patronowi MBP w Nowej Soli; wyjazd do BP Gminy Sulechów w związku z uroczystym uruchomieniem księżkomatu; wizyty w Mediatece – BP w Krośnie Odrzańskim oraz MBP w Gubinie w związku ze spotkaniem autorskim z profesorem Jerzym Bralczykiem; udział w obchodach 75-lecia Biblioteki Publicznej w Iłowej; wyjazd do GBP w Brodach związany ze spotkaniem autorskim z Elizą Piotrowską w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki (DKK); spotkanie z Wójtem Gminy Dąbie i kadrą GBP w sprawie połączenia GDK i GBP; wyjazd do BP im. Eugeniusza Paukszty w Kargowej na finał konkursu Eugeniusza Paukszty; odwiedziny w MGBP w Nowogrodzie Bobrzańskim w sprawie likwidacji filii w Niwiskach; wizyty w GBP w Bogdańcu oraz MBP w Witnicy w związku z organizowaną konferencją dotyczącą modernizacji przestrzeni w bibliotekach; wyjazd do Mediateki – Biblioteki Publicznej w Krośnie Odrzańskim w związku z seminarium dla kadry bibliotek publicznych południowej części województwa Lubuskiego; uczestnictwo w 2 wydarzeniach w GBP w Zaborze: spotkaniu z naturopatą Maciejem Cepowskim na temat holistycznego dbania o zdrowie oraz w warsztatach na temat zdrowych słodczy. Poza tym wzięto udział w: spotkaniu działów instrukcyjno-metodycznych bibliotek wojewódzkich w Katowicach; wyjeździe na Poznańskie Targi Książki połączonym ze zwiedzaniem Biblioteki Raczyńskich; wyjeździe studyjnym do MBP w Lesznie, PB w Sławie oraz GBP w Bojadłach oraz wyjeździe studyjnym do Lublina, Nałęczowa, Puław i Kazimierza.

2. Wysłano 121 pism, w tym m.in.: 2 pisma w związku z zamiarem połączenia samorządowych instytucji kultury: GBP w Dąbiu oraz GDK w Dąbiu (Wójt Gminy Dąbie), 1 pismo w związku z zamiarem likwidacji mieszczącej się w Połupinie Filii GBP w Dąbiu, 2 pisma w związku z zamiarem likwidacji mieszczącej się w Niwiskach Filii Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowogrodzie Bobrzańskim (Burmistrz Nowogrodu Bobrzańskiego, Dyrektor MGBP w Nowogrodzie Bobrzańskim); 2 listy gratulacyjne: 1 z okazji Jubileuszu 75 lecia Biblioteki Publicznej w Iłowej, 1 w związku z odsłonięciem tablicy pamiątkowej poświęconej Edwardowi Stachurze – patronowi MBP w Nowej Soli; 1 rekomendacja na stanowisko Dyrektora GBP w Świdnicy; W tych pismach znalazły się także wnioski o awanse i dyplomy dla pracowników bibliotek oraz inna korespondencja wynikająca z przepisów ustawowych.

3. Opracowano i przekazano do BN propozycję rozdziału pieniędzy z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup nowości dla 35 bibliotek południowej części województwa lubuskiego na rok 2024 w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych oraz propozycję podziału dofinansowania w II naborze dla 4 placówek bibliotecznych podregionu zielonogórskiego. Biblioteka Narodowa zaakceptowała w/w podziały kwot. Biblioteki terenowe zostały poinformowane o wysokości dotacji na 2024 rok, w miarę potrzeb przygotowane wnioski sprawdzono pod względem merytorycznym, weryfikowano nieścisłości, wyjaśniono kwestie wątpliwe.

4. Wspierano kadre podległych bibliotek w kwestiach dotyczących łączenia biblioteki z inną instytucją kultury. W 2024 roku zaopiniowane zostały: zamiar połączenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Dąbiu i Gminnego Domu Kultury w Dąbiu, zamiar likwidacji mieszczącej się w Połupinie Filii GBP w Dąbiu oraz likwidacji mieszczącej się w Niwiskach Filii Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowogrodzie Bobrzańskim. Stosowne pisma przekazane zostały do dyrektorów, władz samorządowych oraz Przewodniczącego Krajowej Rady Bibliotecznej.
5. Konsultowano regulamin organizacyjny GBP w Zaborze oraz standardy ochrony dzieci BP w Sławie.
6. Pozyskiwano i redagowano teksty nadesłane do publikacji na łamach „Bibliotekarza Lubuskiego”. W 2024 roku ukazały się numery 2/2023 oraz 1/2024. Rozsyłano i przekazywano egzemplarze autorskie. Do numeru 2/2024, planowanego do wydania w roku 2025, pozyskano 30 tekstów.
7. Redagowano i zamieszczano na stronie www.bibliotekarzlubuski.pl informacje dotyczące szkoleń i innych działań dedykowanych bibliotekom oraz relacje/zapowiedzi bibliotecznych przedsięwzięć.
8. Prowadzono i aktualizowano tabelaryczne zestawienia dotyczące zrealizowanych oraz planowanych kontroli księgozbioru w podległych bibliotekach.
9. Organizowano praktyki oraz przeszkolenia dla nowo zatrudnionych pracowników WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Praktyki szkolne, studenckie i zawodowe odbyło 5 osób.
10. Przekazano do bibliotek oraz autorom publikacji dwa numery „Bibliotekarza Lubuskiego”: nr 2/2023 (28 egzemplarzy), nr 1/2024 (41 egzemplarzy). Do bibliotek terenowych trafiły również kalendarze na rok 2024 z ilustracjami książkowymi otrzymane w ramach współpracy z wydawnictwem Tatarak (22 egzemplarze) oraz następujące publikacje: *Tradycje kulinarne Polski* Magdaleny Tomaszewskiej-Bolałek (70 egzemplarzy), *Mistrz: o twórczości Aleksandra Fredry* Dobrochny Ratajczakowej (41 egzemplarzy), *Chwile w biegu zapisane* Tomasza Karola Pawlikowskiego (4 egzemplarze), *Rodzic: droga ku dojrzałości dziecka* Magdaleny Wojtacha i Łukasza Wojtacha (4 egzemplarze), pozostałe z poprzedniego roku ostatnie egzemplarze *Przygód Duszka Lubuska* Artura Andrusa (2 egzemplarze) oraz Aliny Zarzyckiej *Ida: Pamiętnik ze snów* (3 egzemplarze).
11. Na bieżąco aktualizowano dane (nazwa placówki, dyrektor/kierownik, adres, telefon, e-mail, strona www, filie) dotyczące bibliotek południowej części województwa lubuskiego zamieszczone na stronie internetowej www.wimbp.zgora.pl, zakładka: Dla Bibliotekarzy (Biblioteki Terenowe).
12. Uzupełniono wykaz publikacji dotyczących zagadnień prawnych w bibliotekach opublikowanych na łamach czasopisma „Bibliotekarz” za rok 2024.
13. Na wniosek o udostępnienie informacji publicznej do przygotowywanej pracy naukowej, przekazano (Łukasz Brzezicki, Słupsk) sprawozdania K-03 za 2022 i 2023 rok dotyczące gmachu głównego WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
14. Na prośbę Dyrektora stacji TVP Gorzów, wskazano 15 bibliotek z podregionu zielonogórskiego, we wnętrzach których mogłyby się odbyć nagrania lubuskich poetów i poetek w ramach cyklu ZIMĄ CZYTAMY POEZJĘ (zgromadzono i przesłano adresy bibliotek, numery kontaktowe, nazwiska dyrektorów). Nagrania zarejestrowane zostały m.in. w BP Świebodzinie, B-CK w Jasieniu, MBP im. Papuszy w Żaganiu.
15. We współpracy ze Stowarzyszeniem Dyrektorek i Dyrektorów Bibliotek INICJATYWY rozesłano do kadry zarządzającej bibliotek terenowych ankietę dotyczącą doświadczeń z Narodowym Programem Rozwoju Czytelnictwa 2.0. – w celu opracowania wytycznych do kolejnej edycji NPRCz.
16. W imieniu bibliotekarzy z GBP w Lipinach kontaktowano się z Archiwum Państwowym w Warszawie. Oddział Dokumentacji Osobowej i Płacowej w Milanówku ws. wystawienia duplikatu dyplomu ukończenia Pomaturalnego Studium Bibliotekarskiego Zaocznego (CEBiD). Filia w Zielonej Górze.
17. W uzgodnieniu z Dyrektorem WiMBP wysłano do Poradni Biblioteki Narodowej zapytanie związane z nadzorem merytorycznym WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze nad Biblioteką Publiczną w Zielonej Górze.
18. We współpracy ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich (SBP) gromadzono informacje na temat stanu bibliotek południowej części województwa lubuskiego w związku z powodzią w miesiącach wrzesień/październik 2024 roku (zabezpieczenia na terenach zagrożonych, ew. poniesione szkody, bezpieczeństwo bibliotecznych zasobów i bibliotekarzy). Pozostawano w stałym kontakcie z bibliotekami w gminach miejskiej i wiejskiej Żagań, Bojadła, Szprotawa, Małomice.
19. Do bibliotek terenowych wysłano ankiety dot. badania związanego z realizowanym przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (FRSI) nowym projektem dotyczącym działań dla cudzoziemców w bibliotekach.
20. Zaproszono biblioteki do włączenia się do ogólnopolskiej akcji #TataTeżCzyta koordynowanej przez wydawnictwo Tatarak i Fundację Powszechnego Czytania (przekazywano broszury Supermoc książek oraz plakaty informacyjne). Do akcji włączyły się m.in. MBP w Żarach, GBP w Dietrzychowicach, MBP im. Papuszy w Żaganiu, GBP w Zaborze, BPMiG w Międzyrzeczu, BPMiG w Słubicach.
21. Efektem współpracy z bibliotekami były artykuły w ogólnopolskiej prasie branżowej promujące sieć biblioteczną podregionu zielonogórskiego: (Marzena Cioch-Ciućmańska, *Miejska Biblioteka Publiczna w Szprotawie rozwija się na potrzeby lokalnej społeczności*, „Poradnik Bibliotekarza” 2024, nr 5, s. 35-36; Kamilla Marchewska, *Niekoniecznie trzeba zgadzać się na zastaną rzeczywistość – można tworzyć nowe, lepsze światy*, „Poradnik Bibliotekarza” 2024, nr 7-8, s. 44-46; Edyta Lachowska, Małgorzata Pawłowska, *Czytanie na polanie*, „Poradnik Bibliotekarza” 2024, nr 10, s. 31-32).

Działalność szkoleniowa:

1. Zorganizowano coroczne seminarium dla dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego (26 kwietnia 2024 roku). W spotkaniu uczestniczyło 60 osób. Omawiano następujące zagadnienia:

- Zmiany w Kodeksie pracy. Obowiązki pracodawcy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochrona małoletnich. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu w miejscu pracy. Mobbing w Kodeksie pracy – Łukasz Szpilski, Sławomir Nowak (Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej Górze);

- Ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich w kontekście działalności bibliotek publicznych. Interpretacja BN, Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, „Poradnika Instytucji Kultury” – Monika Simonjetz (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze);

- Standardy ochrony małoletnich w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowej Soli – Tomasz Jędraszak (Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Edwarda Stachury w Nowej Soli);

- Empik Go – konsorcjum. Oferta współpracy dla bibliotek południowej części województwa lubuskiego – Robert Kozłowski (Dyrektor Działu Bibliotek Empik Go); Radosław Przybyłek (Zastępca Dyrektora ds. Sprzedaży w kanale Bibliotek Empik Go);

- Analiza Funkcjonowania Bibliotek (AFB). Wskaźniki funkcjonalności za 2022 rok wg. Analizy Funkcjonowania Bibliotek Publicznych (AFBP) – ksiąźnice południowej części województwa lubuskiego na tle grup bibliotek obsługujących zbliżoną populację w regionie i kraju. Ważniejsze dane statystyczne dotyczące działalności bibliotek w 2023 roku – Małgorzata Domagała (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze);

- Dyskusyjne Kluby Książki w 2024 roku. Instrukcja wypełniania sprawozdań merytorycznych. Plan działań – Joanna Kret (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze), Monika Simonjetz (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze).

2. W Mediatece – Bibliotece Publicznej w Krośnie Odrzańskim zorganizowano seminarium dla kadry bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego, 26 listopada 2024 roku. Uczestniczyło 27 osób. W programie:

- PROLIB krok po kroku;

- Skontrum z wykorzystaniem programu bibliotecznego;

- Prezentacja systemu bibliotecznego MAK+;

- ALFIOS – uniwersalny system biblieczny;

- Nowości w świecie systemów bibliecznych: wypożyczalnie e-booków – ebiblioteki.pl, Bibliografia.pl – bibliografia niezależna od systemu katalogowego, Eforos.pl – biblioteka cyfrowa w chmurze.

3. W ramach Międzynarodowej Konferencji Naukowej ph. „Modernizacja przestrzeni i co dalej? Doświadczenia i wyzwania partnerów” odbyło się III Forum Bibliotek Lubuskich oraz Konferencja Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych (20-22 listopada 2024 roku). Łącznie w trzech dniach konferencji wzięły udział 272 osoby z 63 placówek bibliecznych.

4. Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Miasto starsze niż prasa II”, 11-13 września 2024 roku. W Konferencji udział wzięło około 80 osób.

5. Włączono bibliotekarzy południowej części województwa lubuskiego do uczestnictwa w konwersatoriach bibliotekoznawczych, webinarach online. W konwersatoriach udział wzięło online 58 uczestników z 19 placówek bibliecznych, w 2 bezpłatnych webinarach dla bibliotekarzy organizowanych przez Azymut uczestniczyło 6 bibliotekarzy. Były to szkolenia: Granty i dotacje dla bibliotek; Patroni Roku 2024; w webinarze Pełne Półki z wydawnictwami: Tatarak, Widnokrąg i Wytwórnia (udział wzięło 36 osób); w szkoleniu online dla koordynatorów i moderatorów DKK, Dyskusyjne Kluby Książki – wspólnota osób czytających uczestniczyło 25 osób z 14 bibliotek z południowej części województwa lubuskiego.

6. W ramach DKK zorganizowano warsztaty: Wizerunek moderatora, a postrzeganie DKK: warsztaty stylu i kreowania wizerunku z Kingą Borkowską (1 i 22 października 2024 roku, 47 uczestników); warsztaty Sztuka rozmowy o książkach. Metody integrujące i angażujące czytelników. Jak inspirować i aktywizować klubowiczów? Jak prowadzić dyskusję? z dr Mirosławą Szott i Małgorzatą Pękałą (21-22 listopada 2024 roku, 59 uczestników); warsztaty Książki niosące nadzieję (10 grudnia 2024 roku, 43 uczestników) z Anną Giniewską. Odbyły się również dwa eventy inauguracyjne DKK 2024: noworoczne połączone ze spotkaniem z Joanną Kuciel-Frydryszak (27 lutego 2024 roku, 35 osób i oficjalna inauguracja z omówieniem wytycznych dot. sporządzania sprawozdań merytorycznych, relacji z regularnych spotkań DKK, promocji wydarzeń oraz standardów ochrony małoletnich (26 kwietnia 2024 roku, 67 osób) oraz spotkanie moderatorów DKK i dyrektorów bibliotek podregionu zielonogórskiego (10 grudnia 2024 roku, 53 osoby).

7. W ramach projektu „Amerykańska kultura, ruch i rozwój osobisty - wzmacnianie potencjału młodych osób i liderów w lokalnych społecznościach”, bibliotekarze lubuscy wzięli udział w warsztatach rozwoju umiejętności miękkich oraz pracy zespołowej poprzez ruch z Magdaleną Pytkowską (1 i 22 października 2024 roku, 34 uczestników).

8. Zrealizowano szkolenie z zakresu opracowania wydawnictw zwartych, format Marc21, przepisy katalogowania BN dla pracownika MBP w Gubinie (10 grudnia 2024 roku). Szkolenie przeprowadził bibliotekarz systemowy z WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Przeprowadzono także szkolenie pracownika Zakładu Karnego w Krzywańcu dotyczące funkcjonowania biblioteki.

9. Zorganizowano wyjazd studyjny bibliotekarzy województwa lubuskiego do bibliotek i wiodących instytucji kultury województwa lubelskiego (19-22 września 2024 roku, 47 osób) oraz wyjazd studyjny do bibliotek w Lesznie, Sławie i Bojadłach (22 listopada 2024 roku, 20 osób).

10. W ramach zadania „Dyskusyjne Kluby Książki 2024 w południowej części województwa lubuskiego”, zorganizowano wyjazd na Poznańskie Targi Książki i Targi Edukacyjne połączone ze zwiedzaniem Biblioteki Raczyńskich (9 marca 2024 roku, 45 osób).

11. W cyklu webinarów TU SIĘ CZYTA najlepsze książki dla dzieci odbyło się szkolenie online Książki, które potrafią rozbawić i utulić najmłodszych. O dziecięcych emocjach w literaturze i jak sobie z nimi radzić (3 grudnia 2024 roku, 19 osób).

12. Wyłącznie dla pracowników WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze adresowane były następujące szkolenia:

- spotkanie noworoczne pracowników Biblioteki; informacje o planach, wydarzeniach, projektach przewidzianych do realizacji w 2024 roku – Dyrekcja WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze (dr Andrzej Buck, dr Przemysław Bartkowiak, Żaneta Cierach), 16 stycznia 2024 roku;

- szkolenie z obsługi książkomatu przeprowadzone przez przedstawiciela firmy Arfido, 26 lutego 2024 roku;

- webinar online związany z wprowadzaniem w WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze standardów ochrony małoletnich Między zapałem a zniechęceniem - jak wdrożyć standardy ochrony dzieci, organizowany przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, 11 kwietnia 2024 roku. (14 uczestników);

- zebranie ogólne pracowników WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, 4 września 2024 roku;

- Prezentacja zmian i nowości po reinstalacji systemu Prolib – bibliotekarz systemowy Justyna Hołody (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze), 10 września 2024 roku.

Badania i analizy:

1. Wypełniono elektroniczny formularz K-03 dotyczący działalności WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze (gmach główny WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze).

2. Przygotowano i przekazano do MKiDN zestawienie tabelaryczne z danymi zbiorczymi WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze (gmach główny oraz filie miejskie).

3. Zebrano z bibliotek terenowych tabelaryczne zestawienia z danymi liczbowymi, dotyczącymi działalności tych placówek.

4. Opracowano zestawienie Ważniejsze dane statystyczne dotyczące działalności bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego w 2023 roku.

5. Zebrano analizy opisowe z działalności bibliotek publicznych. Opracowano szczegółową analizę dotyczącą sieci bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego za 2023 rok według wytycznych MKiDN.

6. Opracowano informację za rok 2023 o realizacji Kierunków prorodzinnej polityki Województwa Lubuskiego.

7. Koordynowano projekt SBP Analiza Funkcjonowania Bibliotek pełniąc funkcję wojewódzkiego administratora merytorycznego. Wypełniono elektroniczny formularz dot. funkcjonowania WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, nadzorowano poprawność wypełniania formularzy przez biblioteki południowej części województwa lubuskiego, zarchiwizowano w arkuszu Excel pliki z danymi bibliotek zawartymi w formularzach za 2023 rok.

8. Opracowano dane bibliotek południowej części województwa lubuskiego za rok 2023 w ujęciu powiatowym i udostępniono w wersji elektronicznej na stronie WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.

9. Włączono się w akcję badawczą „Zielona Biblioteka” (18 września-31 października 2024 roku) promującą działania polskich bibliotek publicznych na rzecz ochrony środowiska. Organizatorem akcji było SBP w ramach programu AFB. Do udziału w badaniu zachęcono 7 bibliotek z południowej części województwa lubuskiego oraz WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. W oparciu o uzyskane wyniki Zespół ds. badania wpływu społecznego i ekonomicznego bibliotek publicznych AFB SBP sporządził m.in. Raport z badania pilotażowego oraz „Ranking Zielonych Bibliotek”. Korzystając z ww. opracowań Dział Badań Analiz i Metodyki WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze przygotował artykuł podsumowujący udział w badaniu lubuskich księżnic z podregionu zielonogórskiego oraz stworzono ranking „Zielonych Bibliotek” w południowej części województwa lubuskiego.

10. Przeprowadzono badanie ankietowe wśród klubowiczów DKK w południowej części województwa lubuskiego dotyczące funkcjonowania klubów oraz oczekiwań i pomysłów na przyszłość. W badaniu wzięło udział 27 klubowiczów. W oparciu o wyniki ankiety przygotowano opracowanie z wnioskami – do publikacji na łamach BL nr 2/2024. 11. Na coroczne seminarium dla dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego przygotowano zestawienia ze wskaźnikami funkcjonalności przyjętymi w projekcie AFBP. Każda z 53 bibliotek otrzymała 3 zestawienia: 1 zestawienie z 31 wskaźnikami uzyskanymi przez bibliotekę w 2022 roku oraz dla porównania wyników 2 zestawienia zawierające: a) wykaz wskaźników uzyskanych w bibliotekach województwa lubuskiego obsługujących zbliżoną populację, b) zestawienie zawierające wykaz wskaźników uzyskanych w bibliotekach obsługujących zbliżoną populację w kraju.

12. Dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szprotawie przygotowano informację o wynikach statystycznych uzyskanych przez Bibliotekę w 2023 roku na tle 53 bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego z uwzględnieniem dwóch wskaźników: Liczba wypożyczeń na zewnątrz wszystkich zbiorów (książki, czasopisma, zbiory specjalne) na 100 mieszkańców oraz Liczba czytelników zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

13. Zestawienie statystyczne przygotowano również dla Mediateki – Biblioteki Publicznej w Krośnie Odrzańskim. Objęło ono lata 2020-2023. Analizie poddano dwa wskaźniki: Liczba wypożyczeń na zewnątrz (książki, czasopisma, zbiory specjalne) w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz Liczba użytkowników zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
14. Dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Zaborze opracowano zestawienie obejmujące wykaz bibliotek publicznych w południowej części województwa lubuskiego obsługujących populację zbliżoną do populacji Zaboru, czyli do 5000 mieszkańców.
15. Na prośbę dr hab. Małgorzaty Kowalskiej-Chrzanowskiej, prof. UMK, WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze wzięła udział w badaniu dotyczącym poziomu zaangażowania polskich bibliotek w naukę obywatelską.
16. Dla zespołu tworzącego wirtualną encyklopedię Wikipedię przygotowano zestawienie dotyczące współpracy lubuskich bibliotek z podregionu zielonogórskiego z muzeami. Akcją w bibliotekach promuje Joanna Potęga Sekretarz Generalny Zarządu Głównego SBP oraz Dyrektor Biblioteki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie.
17. Przeanalizowano i przekazano do Instytutu Książki dane dotyczące współpracy z pisarkami i pisarzami w ramach programu Dyskusyjne Kluby Książki (honoraria oraz dane statystyczne dotyczące ilości spotkań w roku 2023 i 2024, z podziałem na małe miasta do 20 tys., średnie pow. 20 tys. – 100 tys., duże pow. 100 tys., z podziałem na spotkania dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych). Dane opracowano na potrzeby wspólnego Kongresu Kultury, który odbył się w dniach 7-9 listopada 2024 roku w Warszawie – wystąpienie dyrektora IK.
19. Pośredniczono w realizacji badania ankietowego dotyczącego potrzeb szkoleniowych bibliotekarzy w kontekście wyzwań współczesności. Ankieta została opracowana przez FRSI przy współpracy z przedstawicielami działów metodycznych bibliotek wojewódzkich. Wyniki badania pomogą FRSI w zaplanowaniu oferty szkoleniowej dla bibliotekarzy.
20. Przygotowano ankietę dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Zielonej Górze do zebrania danych w celu opracowania sprawozdania z realizacji Programu wspierania rodziny w mieście Zielona Góra na lata 2021-2023 za 2023 rok.
21. Przygotowano ankietę dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Zielonej Górze do sprawozdania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej Zielona Góra za 2023 rok.

5/ Działania zmierzające do informatyzacji Biblioteki

W roku 2024 w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze przeprowadzono szereg działań, których celem było wdrożenie kolejnych etapów informatyzacji procesów bibliotecznych, kontynuacja udostępniania informacyjnych baz danych, poprawa infrastruktury sieciowej Biblioteki, uzupełnienie i wymiana sprzętu komputerowego, a także dostosowanie zasobów informatycznych do pełnej promocji WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w Internecie.

W roku 2024 kontynuowano prace związane z wdrożeniem, konfiguracją i udostępnieniem zakupionego w roku 2024 oraz latach poprzednich sprzętu i oprogramowania. Zadania te objęły m.in. optymalizację zainstalowanego sprzętu, w tym głównie oprogramowania, a także wdrożenie pozostałych procedur konfiguracyjnych, w tym związanych z prowadzonymi inwestycjami. Ważnym etapem była również optymalizacja działania sprzętu i oprogramowania w aspekcie wydajności oraz przede wszystkim bezpieczeństwa przetwarzania danych oraz zabezpieczenia przed nieautoryzowanym dostępem do zasobów.

Pracownicy Centrum Przetwarzania Danych Bibliotecznych (dalej: CPDB) koordynowali i wspierali merytorycznie prace nad rozwojem nowego serwisu www biblioteki, a także uzupełnianiem treści portalu.

Ważnym elementem był nadzór nad bezpieczeństwem wszystkich usług informatycznych oferowanych przez Bibliotekę oraz prace związane z podnoszeniem bezpieczeństwa dostępu do poszczególnych serwisów, a także do sieci bezprzewodowej w budynku głównym Biblioteki.

W 2024 roku przeprowadzono merytoryczny i techniczny nadzór na wykonywaniem kopii bezpieczeństwa zdigitalizowanych zasobów udostępnianych w ramach platform online WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.

W Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze funkcjonuje, budowana przez lata, infrastruktura sprzętowa i programowa. Aktualnie w lokalnej sieci komputerowej Biblioteki pracuje ok. 420 różnorodnych urządzeń sieciowych (aktywny sprzęt sieciowy, komputery PC, drukarki, printserwery itd.). Infrastruktura informatyczna jest typową strukturą heterogeniczną opartą na serwerach pracujących pod kontrolą systemów UNIX, Windows Serwer, natomiast komputery klasy PC oparte są wyłącznie o platformę systemową Windows. Prawidłowe zarządzanie pracą tego sprzętu w sieci komputerowej, jego konfiguracja, zabezpieczenie, współdzielenie zasobów itd. było również jednym z głównych zadań realizowanych przez CPDB w roku 2024.

W roku 2024 zrealizowano zakupy, instalacji i wdrożenia systemu do zarządzania połączeniami WiFi, a także rozpoczęto konfigurowanie domeny, co umożliwi w przyszłości centralne zarządzanie użytkownikami i programami.

Prawidłowe zarządzanie pracą sprzętu w sieci komputerowej, jego konfiguracja, zabezpieczenie, współdzielenie zasobów itd. było również jednym z głównych zadań realizowanych przez CPDB w roku 2024.

W 2024 roku zakupiono sprzęt komputerowy oraz wykonano wiążące się z tym prace instalacyjne i wdrożeniowe, m.in. instalacja i konfiguracja systemów operacyjnych oraz oprogramowania, a także konfiguracja sprzętu i oprogramowania do korzystania z zasobów sieciowych WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.

Wykonywano szereg prac związanych z bieżącym funkcjonowaniem zasobów informatycznych WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Prace te obejmują m.in.:

- 1) nadzór nad prawidłowym działaniem serwerów i sieci WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze;
- 2) kopie zapasowe danych na serwerach;
- 3) obsługa stron www;
- 4) przygotowanie dokumentacji i zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania;
- 5) bieżące naprawy sprzętu i reinstalacje oprogramowania;
- 6) transmisja imprez do Internetu;
- 7) edycja materiałów wideo (prycinanie, łączenie, zmiana formatu zapisu);
- 8) instalacja i konfiguracja oprogramowania;
- 9) szkolenia dla bibliotekarzy;
- 10) wyjazdy do bibliotek terenowych w ramach CPDB;
- 11) obsługa zdalna bibliotek terenowych w ramach CPDB;
- 12) pomoc informatyczna czytelnikom (podłączenie do sieci WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, obsługa programów);
- 13) archiwizacja na płytach CD i DVD materiałów bibliotecznych;
- 14) obsługa informatyczna filii;
- 15) pomoc przy inwentaryzacji sprzętu i oprogramowania komputerowego;
- 16) zdalne zarządzanie urządzeniem do monitoringu (kopiowanie nagrań, przeglądanie zawartości, zmiana ustawień itp.);
- 17) odbiór, konfiguracja oraz wdrożenie sprzętu i oprogramowania w ramach realizowanych projektów;
- 18) przygotowanie dokumentacji technicznej do przetargów w ramach realizowanych projektów (po uzyskaniu dofinansowania i rozpoczęciu realizacji);
- 19) odbiór, konfiguracja oraz wdrożenie sprzętu i oprogramowania w ramach realizowanego projektu (po uzyskaniu dofinansowania i rozpoczęciu realizacji);
- 20) pomoc informatyczna przy przygotowaniu i obsłudze technicznej imprez.

W roku 2024 kontynuowano rozbudowę własnych zasobów informacyjnych, a także baz danych bibliograficznych. W miarę potrzeb prowadzono prace związane z obsługą informatyczną zadań biblioteki np. przeprowadzanych w działach skontrów. Prace polegały na dostarczeniu i konfiguracji sprzętu oraz oprogramowania umożliwiającego sprawne i wygodne zainwentaryzowanie całych zasobów przez pracowników WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. W 2024 roku prowadzono również szereg prac związanych z konfiguracją i administracją usługami sieciowymi m.in. zarządzanie kontami pocztowymi użytkowników, pomoc przy tworzeniu i zabezpieczaniu kopii zapasowych z komputerów pracowników itp.

W dniach 26-30 sierpnia 2024 roku przeprowadzona została reinstalacja systemu bibliotecznego PROLIB, w którym wprowadzono zmiany i dodano nowe funkcjonalności. Po reinstalacji przeprowadzono szkolenia dla bibliotekarzy terenowych w bibliotekach współpracujących w ramach CPDB oraz dla bibliotekarzy WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w zakresie wprowadzonych zmian i nowych funkcjonalności.

Wykorzystując narzędzia informatyczne i możliwości oprogramowania systemowego raz w tygodniu przygotowano i przesyłano subskrybentom newslettera zawierającego informacje dotyczące bieżącej działalności Biblioteki. Na koniec 2024 roku tą usługą było objętych 2 244 użytkowników / subskrybentów.

6/ Działania zmierzające do wyrównywania szans w dostępie do dóbr kultury

Wszystkie agendy udostępniania udzielały pomocy osobom starszym w korzystaniu z komputera, katalogów bibliotecznych, Internetu oraz prowadziły porady indywidualne oraz kursy grupowe. Przykładowo w Mediatece „Góra Mediów” zorganizowane zostały cykliczne warsztaty dla seniorów z obsługi komputera i smartfona pt. „Nowoczesne technologie bez tajemnic. Warsztaty dla seniorów z obsługi smartfonów”. Podczas tych zajęć osoby starsze zapoznały się z obsługą smartfonów oraz działających na nich aplikacji przydatnych w życiu codziennym typu: rozkład jazdy PKP, komunikacji miejskiej, mbank, mObywatel, znany lekarz, zakupy internetowe. Ponadto przedstawiane zostały także zagrożenia, jakie niesie ze sobą korzystanie z dostępu do Internetu.

We wszystkich agendach zachęcaliśmy czytelników starszych, dotychczas nie korzystających z różnorodnych funkcji konta bibliotecznego, do samodzielnej obsługi (wyszukiwanie książek, zamawianie, rezerwowanie, prolongowanie).

Z porad bibliotekarzy korzystali nie tylko seniorzy, ale także wszystkie osoby mające problem z komputerem i Internetem, w tym osoby wykluczone cyfrowo. W agendach udostępniania możliwe były indywidualne szkolenia z zakresu obsługi komputera i wykorzystania środowisk Windows oraz korzystania z sieci www. Pracownicy Biblioteki aktywnie pomagali indywidualnym czytelnikom w obsłudze czytników Pocketbook, udostępnionych ze zbiorów obu zielonogórskich mediatek. Bibliotekarze udzielali pomocy przy tworzeniu kont *Legimi/Empik Go* aktywowaniu hasła i wgrywaniu na czytnik ebooków z katalogu. Pomagali także użytkownikom w tworzeniu dokumentów w programie Microsoft Word, drukowaniu czy też kserowaniu i skanowaniu. Porad

udzielano zarówno na miejscu, jak i telefonicznie, mailowo, poprzez komunikację w portalach społecznościowych, przygotowując wcześniej i przekazując czytelnikom właściwe materiały informacyjne.

W Mediatece „Góra Mediów” raz w miesiącu odbywały się warsztaty fotograficzne dla seniorów i nie tylko dla seniorów, prowadzone przez artystę fotografa Pawła Janczaruka.

Biblioteka zapraszała także słuchaczy Zielonogórskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku (ZUTW) do uczestniczenia w licznych wydarzeniach: spotkaniach autorskich, wystawach, projekcjach filmowych, spektaklach, koncertach. Ponadto studenci ZUTW pełnili zadania wolontariuszy pomagając w organizacji większych wydarzeń Biblioteki.

Znajdujące się w Mediatece „Góra Mediów” dwa urządzenia o nazwie Czytak Plus – z bazą kilkuset tytułów – pozwoliły wypożyczyć książki użytkownikom niewidomym lub niedowidzącym.

Oprócz pomocy i szkoleń związanych z szeroko pojętą cyfryzacją bibliotekarze pomagali w integracji społecznej osobom wykluczonym. Niektórzy pracownicy WiMBP im. Cypriana Norwida przeszli szkolenia z języka migowego, by w przyszłości pomóc korzystać z usług biblioteki osobom niesłyszącym i niedosłyszącym. Starali się integrować pokolenia poprzez takie spotkania jak „Czytelnia bez granic” (spotkania prowadzone w filiach miejskich, aktywizujące do działania osoby starsze z koła emerytów i rencistów, które były zapraszane na spotkania z grupami przedszkolnymi podczas których czytały im książki) czy warsztaty międzypokoleniowe wokół gier planszowych. Ponadto prowadzone były korepetycje językowe dla chętnych (j. angielski). Uczestniczące w nich osoby starsze (około 6 osób tygodniowo) korzystały z bezpłatnych grupowych konwersacji w języku angielskim prowadzonych w roku 2024 od kwietnia do czerwca w gmachu głównym Biblioteki oraz od maja do grudnia w Dyskusyjnego Klubu w języku angielskim. Utworzony został również Dyskusyjny Klub Książki dla najmłodszych w grupie integracyjnej w Przedszkolu Sióstr Elżbietanek.

WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze współpracowała z Polskim Związkiem Niewidomych Okręg Lubuski oraz Fundacją OCZYwiste, w ramach której odbyły się m.in. spotkanie z twórczością poety Dariuszem Wojciechowskim, prezesem Polskiego Związku Niewidomych Okręgu Lubuskiego, „Proza i poezja życia” dla osób niedowidzących, niewidomych i ociemniałych, ich opiekunów i wszystkich chętnych oraz wykład dr Dariusza Stankiewicza „Budowanie mostów w relacjach międzykulturowych” w połączeniu z dyskusją oraz wystawa prac i wernisaż Marii Koryckiej – poetki i malarki - osoby niedowidzącej i niedosłyszącej, wolontariuszki w Polskim Związku Niewidomych, ph.: „Mój przyjaciel kosmita”.

Biblioteka realizowała także różne działania z Ośrodkiem Samopomocy „Promyk”, dla którego podopiecznych organizowane były spotkania oraz Szpitalem Uniwersyteckim im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze, na terenie którego nie tylko monitorowano i uzupełniano w nowości, umieszczone w różnych jego częściach, regały bookcrossingowe, ale także na oddziałach długiego pobytu (i dziecięcych i dla dorosłych) organizowane były przez pracowników Biblioteki cykliczne warsztaty kreatywne i wspólne gry planszowe. Przykładowo zorganizowano Klub Książki Małego Pacjenta – spotkania literacko-plastyczne dla dzieci przebywających na Oddziale Pediatrii Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze – 4 spotkania (około 30 osób) oraz przedstawiono Spektakl „Bajka o Pańci, co szczęście sprzedała” w wykonaniu Teatru Majacek na Oddziale Pediatrii Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze – 1 spektakl (10 osób).

Kontynuowano realizowane od kwietnia 2022 roku działania związane z potrzebami cudzoziemców, zwłaszcza osób ze Wschodniej Europy, pomagano im zapisywać się do WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Głównym priorytetem stała się pomoc w adaptacji społecznej ukraińskim czytelnikom czasowo przebywającym w Polsce. Ponadto, w celu integracji uchodźców i zapobieganiu ich wykluczeniu społecznemu, organizowane były wydarzenia promujące kulturę, tradycję i historię Ukrainy, w których uczestniczyli użytkownicy Biblioteki. Zorganizowano 2 większe imprezy w gmachu głównym Biblioteki - Święto Iwana Kupały oraz Mikołajki dla dzieci z Ukrainy, w których wzięło udział około 300 osób. Udośćnianio pozyskane książki od Miejskiej Biblioteki w Lwowie w języku ukraińskim oraz książki w języku ukraińskim i rosyjskim zakupione na prośby czytelników. Ustawicznie poszerzany był dział książek do nauki języka polskiego. Współpracowano z Centrum Integracji Cudzoziemców Fundacji Adra (wizyta bibliotekarza w Fundacji: spotkanie dla dzieci ukraińskich, pozyskanie książek w j. ukraińskim), Centrum Integracji Cudzoziemców Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze (oprowadzanie uczestników po Bibliotece, zaproszenie na Święto Iwana Kupały) oraz z Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej (wspólne zorganizowanie Mikołajek dla dzieci z Ukrainy, współpraca przy promocji imprez dla mniejszości).

Kontynuowani współpracę z Domem Matki i Dziecka w Krzywańcu oraz studentami z Penitencjarnego Koła Naukowego Prison i Aresztem Śledczym w Zielonej Górze. Do Biblioteki w Zakładzie Karnym w Krzywańcu przekazaliśmy 154 wol. (literaturę piękną dla dzieci i dorosłych). Ponadto w grudniu 2024 roku odbyły się warsztaty mikołajkowe dla dzieci i ich mam. Natomiast do Biblioteki Aresztu Śledczego w Zielonej Górze przekazano 88 książek.

W 2024 roku WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze zorganizowała również warsztaty dla klas integracyjnych, osób niepełnosprawnych z placówek dziennego pobytu w Zielonej Górze oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży z Zespołu Szkół Specjalnych nr 1 w Zielonej Górze z programowania robotów Photon.

Ponadto przez cały 2024 roku zapoznawaliśmy grupy zorganizowane z działalnością poszczególnych agend, jak i całej Biblioteki podczas wycieczek organizowanych w Bibliotece. Z tego typu spotkań w 2024 roku skorzystało 97 grup zorganizowanych.

7/ Wypełnianie funkcji biblioteki jako ośrodka informacji

Funkcję ośrodka informacji realizował głównie Dział Informacji Regionalnej i Bibliograficznej WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, ale działalność informacyjną prowadziła też Czytelnia Ogólna oraz w mniejszym zakresie wszystkie agendy udostępniania zbiorów. Czytelnicy uzyskiwali w Bibliotece informacje biblioteczne oraz faktograficzne. Ponadto bibliotekarze informowali użytkowników o nowych usługach i funkcjonalnościach dostępnych w Bibliotece (digitalizacja na żądanie, wypożyczalnia międzybiblioteczna, kursy, szkolenia warsztaty, imprezy i wydarzenia kulturalne). Oferta WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w zakresie jej funkcji informacyjnej to także pomoc przy korzystaniu z katalogu bibliotecznego, udzielanie instrukcji w sposobach wyszukiwania informacji i posługiwania się dostępnymi bazami elektronicznymi oraz wyszukiwarkami, wyszukiwanie informacji faktograficznych. W dużej części była to pomoc w formie elektronicznej, głównie odpowiedzi na zapytania mailowe.

Udzielaliśmy czytelnikom pomocy w korzystaniu z elektronicznych baz danych, przede wszystkim baz dostępnych w ramach Wirtualnej Czytelni Norwida. W miarę możliwości prowadziliśmy także indywidualną pracę z czytelnikiem obejmującą pomoc przy korzystaniu z katalogu komputerowego, Internetu i obsługi oraz korzystania z urządzeń komputerowych typu PC, tablet, notebook, smartfon, czytnik e-booków.

Prowadzone było indywidualne poradnictwo i pomoc czytelnikom przy wyborze interesującej literatury, głównie online. Sporządzane były listy popularnych tytułów dla bibliotek szkolnych.

W Bibliotece udzielono 195 560 informacji bibliotecznych, katalogowych, faktograficznych i bibliograficznych: w Dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej (1 545) informacji wymagających więcej poszukiwań; w Dziale Udostępniania: 190 665; w Dziale Zbiorów Specjalnych: 50, Dziale Badań, Analiz i Metodyki 3 300. Przekazano także konieczną ilość wyjaśnień związanych z rezerwacją i odbiorem zbiorów, automatyczną rejestracją i przedłużaniem wypożyczeń oraz innych.

W Bibliotece Obcojęzycznej dostępne były i są bazy danych oraz materiały otrzymane w ramach projektu „Ameryka w twojej bibliotece” realizowanego we współpracy z Ambasadą USA w Warszawie. Jego odbiorcami byli głównie uczniowie, pracownicy naukowci i studenci, którzy w zależności od zapotrzebowania uczestniczyli w lekcjach bibliotecznych prowadzonych w języku angielskim. Realizowany był instruktaż w zakresie wyszukiwania informacji i materiałów do nauki języków obcych.

W Bibliotece realizowano kwerendy i zestawienia bibliograficzne (w 2024 roku 123 kwerendy i zestawienia bibliograficzne) oraz formy informacji zbiorowej: tematyczne wystawy książkowe i wycieczki po Bibliotece. W 2024 roku oprowadzono po Bibliotece 97 wycieczek, głównie dzieci i młodzież: 75 w gmachu głównym Biblioteki oraz 22 w filiach miejskich.

Poprzez prowadzenie profilu Facebook (FB) i strony internetowej użytkownicy mogli mieć bieżący dostęp do informacji dotyczących nowości wydawniczych, oferty bibliotecznej, okolicznościowych imprez, spotkań, warsztatów i oferty online, organizowanych nie tylko przez Bibliotekę, ale także inne instytucje kultury i portale tematyczne.

Prowadziliśmy poradnictwo dla młodzieży i studentów w zakresie tworzenia bibliografii przedmiotowej (dominowały w tym roku: kontakt telefoniczny i poczta elektroniczna). Udostępnialiśmy czasopisma i pomagaliśmy w wyszukiwaniu informacji. Dodatkowo, na prośbę czytelników, sporządzane były bibliografie z wybranej tematyki.

Raz w tygodniu na stronie i FB Biblioteki ukazywały się także, przygotowane przez bibliotekarzy, recenzje najnowszej literatury, która pojawiały się w zasobach Biblioteki.

W roku 2024 kontynuowaliśmy współpracę z lokalnymi mediami. Przykładowo raz w tygodniu w Radiu Indeks podczas audycji „Nieźła Sztuka” pracownik Biblioteki przedstawiał i promował działalność Biblioteki. Szereg wydarzeń i znaczących informacji dotyczących działalności Biblioteki oraz prowadzonych w Bibliotece inwestycji i remontów była przekazywana mediom lokalnym i regionalnym (TVP 3 Gorzów, Radio Zachód, Radio Zielona Góra, Radio Eska, Radio Plus, Radio RMF MAX, „Gazeta Lubuska”, „Nasza Lubuska”, „Łącznik Zielonogórski”) i innym.

Kontynuowano współpracę ze Stadt- und Regionalbibliothek Cottbus, Krajska knižnica Karola Kmeřka v Nitre oraz Krajská vědecká knihovna v Liberci poprzez wizyty studyjne/robocze bibliotekarzy niemieckich, czeskich i słowackich w Zielonej Górze (17-19 listopada 2024 roku oraz 22-22 listopada 2024 roku).

8/ Działalność wydawnicza

Nakładem wydawnictwa Pro Libris przygotowano merytorycznie i wydano drukiem następujące publikacje:

wydawnictwa ciągłe:

1. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2024, nr 1 (87), 166 s. [300 egz.];
2. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2024, nr 2 (88), 160 s. [300 egz.];
3. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2024, nr 3 (89), 172 s. [300 egz.];
4. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2024, nr 4 (90), 166 s. [300 egz.];
5. „Bibliotekarz Lubuski” 2024, nr 1 (57), 66 s. [200 egz.];
6. „Bibliotekarz Lubuski” 2024, nr 2 (58), etap obróbki redakcyjnej;
7. „Zielonogórskie Studia Bibliotekoznawcze” 2023-2024, nr 15-16, 246 s. [100 egz.].

publikacje zwarte:

1. *Wspomnienie: Agata Buchalik-Drzyzga 1940-2013*, redakcja Ewa Mielczarek, Zielona Góra 2024, 16 s.

2. *Katalog 10 (13). Festiwalu Filmu, Teatru i Książki Kozzi-Nowicki-Hlasko, 6-9 czerwca 2024*, redakcja Ewa Mielczarek i Mirosława Szott, Zielona Góra 2024, 89 s.
3. Irena Dowgielewicz, *Milczenia słuchajcie: wiersze zebrane*, redakcja Ewa Mielczarek i Mirosława Szott, Zielona Góra 2024, 91 s.
4. *Olimpiada: 26. Otwarty Międzynarodowy Konkurs na Rysunek Satyryczny*, redakcja katalogu Alicja Lipińska, Ewa Mielczarek, Maria Radziszewska, Zielona Góra 2024, 94 s.
5. Iwona Kusiak, *Dramatiwki. Antologia sztuk teatralnych*, redakcja Andrzej Buck, Zielona Góra 2024, 363 s.
6. Agnieszka Tymoszczuk, *To ciche zwierzę jakie jest w tobie*, redakcja Ewa Mielczarek, Mirosława Szott, Zielona Góra 2024, 73 s.
7. *Kalendarz Literacki 2025*, redakcja Ewa Mielczarek, Mirosława Szott, Zielona Góra 2024, 142 s.
8. Krzysztof Fedorowicz, *Zimowe cięcie winorośli*, redakcja Ewa Mielczarek, Mirosława Szott, Zielona Góra 2024, 49 s.

wydawnictwa elektroniczne:

1. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2024, nr 1 (87);
2. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2024, nr 2 (88);
3. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2024, nr 3 (89);
4. „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” 2024, nr 4 (90);
5. „Bibliotekarz Lubuski” 2024, nr 1 (57);

W 2024 roku prowadzono stronę internetową kwartalnika „Pro Libris” (<https://prolibris.net.pl>). Dzięki tym działaniom zapewniono kontakt z autorami i czytelnikami, a przede wszystkim umożliwiono dotarcie do szerokiego kręgu odbiorców literatury.

9/ Działalność promocyjna i oświatowo-edukacyjna (ważniejsze przedsięwzięcia)

Czwartki Lubuskie – odbyło się 28 spotkań z popularnymi twórcami, publicystami, regionalnymi autorami i promocje książek:

- **11 stycznia 2024 roku** – Urodziny poety – 45-lecie twórczości Eugeniusza Kurzawy. Spotkanie połączone z promocją książki biograficznej *Rynek 11*. Prowadzenie: prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak oraz Alfred Siatecki.
- **18 stycznia 2024 roku** – Noworoczne Wierszowanie. Spotkanie autorów lubuskich. Promocja kwartalnika „Pro Libris. Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego” 2023, nr 5 (86) *Popkultura*. W programie: konkurs na wiersz pt. *Postanowienia* oraz biesiada *nie tylko poetycka*. Wydarzenie z udziałem Dyrektora WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze i redaktora naczelnego dra Andrzeja Bucka oraz zespołu red. Ewy Mielczarek, dr Mirosławy Szott i dr Joanny Wawryk.
- **25 stycznia 2024 roku** – *Spotkania z kulturą i tradycją*. Spotkanie autorskie z Martą Ruszczyńską połączone z promocją książki *Diabeł i panna*. Organizatorzy: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze oraz Lubuskie Towarzystwo Naukowe. Prowadzenie: prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak.
- **1 lutego 2024 roku** – Promocja książki *Śliwki w czekoladzie* Roksany Bach, zielonogórzanki, laureatki licznych konkursów o zasięgu regionalnym i krajowym m.in., XII Ogólnopolskiego Otwartego Turnieju Jednego Wiersza im. Pawła Bartłomieja Greca (Kutno 2018). Prowadzenie: dr Mirosława Szott.
- **8 lutego 2024 roku** – wieczór wspomnień Agaty Buchalik Drzyzgi 1940-2013 zielonogórskiej artystki w 10. rocznicę śmierci artystki z udziałem córki Katarzyny Gromackiej, połączone z otwarciem wystawy z rodzinnych zbiorów – *Wspomnienie*.
- **22 lutego 2024 roku** – Promocja tomiku *Prze konanie* Marii Jolanty Fraszewskiej członkini Związku Literatów Polskich i Zarządu ZLP Zielona Góra. Prowadzenie: dr Katarzyna Grabias-Banaszewska.
- **29 lutego 2024 roku** – Spotkanie autorskie z Małgorzatą Lebdą połączone z promocją książki *Łakome*. Prowadzenie: dr Paulina Korzeniewska. Wiersze czytała: Magdalena Faron.
- **7 marca 2024 roku** – Promocja tomiku poetyckiego *raz dwa trzy znikasz ty* Romana Krzywotulskiego, animatora kultury, instruktora, pedagoga, teatru, reżysera. Twórcy amatorskiej grupy Teatr Drewniana Kurtyna. Prowadzenie: dr Mirosław Szott.
- **14 marca 2024 roku** – Promocja debiutanckiego tomiku poezji *Światłocienie. Sublimacje* Anny Urbaniak, starszej kustoszki WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Prowadzenie: Magdalena Faron.
- **21 marca 2024 roku** – Spotkanie autorskie z Przemysławem Piotrowskim, jednym z najpopularniejszych pisarzy kryminalistów w Polsce, połączone z promocją najnowszej książki *Smolarz*. Prowadzenie: prof. dr hab. Marta Ruszczyńska.
- **11 kwietnia 2024 roku** – Spotkanie autorskie z Konradem Wojtyłą, poetą, dziennikarzem, krytykiem literackim i publicystą, laureatem Lubuskiego Wawrzynu 2023, połączone z promocją książki *Sherzofrenia*. Prowadzenie: prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak.
- **18 kwietnia 2024 roku** – Spotkanie z Elżbietą Wozowczyk-Leszko, laureatką Lubuskiego Wawrzynu Dziennikarskiego 2023. Prowadzenie: Mateusz Kasperczyk, który podczas Lubuskich Wawrzynów 2023 otrzymał wyróżnienie dla Młodego Dziennikarza.
- **25 kwietnia 2024 roku** – Spotkanie autorskie z dr Emilią Kledzik (Pracownia Komparatystyki Literackiej i Kulturowej Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu),

połączone z promocją książki *Perspektywa poety. Cyganologia Jerzego Ficowskiego*. Autorka nominowana do Lubuskiego Wawrzynu Naukowego 2023. Prowadzenie: prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak.

– **9 maja 2024 roku** – Spotkanie autorskie z piosenkarką Katarzyną Groniec, połączone z promocją książki *Kundle*. Prowadzenie: Magdalena Faron.

– **16 maja 2024 roku** – Spotkanie autorskie z dr Martyną Siudak, połączone z promocją książki *Andrzej Sakson. Mazur z wyboru*. Gość wydarzenia, bohater książki prof. dr hab. Andrzej Sakson. Prowadzenie: prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak.

– **23 maja 2024 roku** – Spotkanie z autorką, Barbarą Wysoczańską, historykiem, autorką licznych powieści, połączone z premierą książki *Obiecaj, że wrócisz*. Prowadzenie: Natalia Dyjas-Szatkowska.

– **20 czerwca 2024 roku** – Promocja książki *Milczenia słuchajcie. Wiersze zebrane* Ireny Dowgielewicz. Prowadzenie: dr Mirosława Szott.

– **27 czerwca 2024 roku** – Spotkanie autorskie z zielonogórskim autorem powieści kryminalnych Krzysztofem Koziółkiem, połączone z premierą książki *Jej ostatnia prośba*.

– **5 września 2024 roku** – Zorganizowano akcję pod hasłem Narodowe Czytanie 2024. *Kordian* Juliusza Słowackiego – wydarzenie pod Patronatem Honorowym Pary Prezydenckiej. Wspólne czytanie fragmentów *Kordiana* oraz konkurs na najlepszą interpretację wybranego, wskazanego fragmentu lektury.

– **12 września 2024 roku** – Spotkanie autorskie z Mateuszem Karkoszką połączone z promocją książki *Lato zamknięte w karafce. Przepisy na nalewki Jana Świrepy*. Wydarzenie z udziałem bohatera książki Janem Świrepą.

– **19 września 2024 roku** – Spotkanie autorskie z Halinką Bohutą-Stapel, połączone z promocją książki *Bar pod Błękitnym Aniołem*. Prowadzenie: Stanisław Rogala.

– **17 października 2024 roku** – Promocja książki *Mroźek. Biografia*, prof. dr hab. Anny Nasiłowskiej z Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Prowadzenie: dr Mirosława Szott.

– **24 października 2024 roku** – Promocja książki *Dramatiki. Antologia sztuk teatralnych* z udziałem autorki Iwony Kusiak. Prowadzenie: Ewa Mielczarek.

– **7 listopada 2024 roku** – Promocja książki dr Marty Bąkiewicz *Literackie dorzecze Odry wokół narracji polskich i niemieckich twórców po 1945 roku*. Prowadzenie: prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak. Współorganizator: Lubuskie Towarzystwo Naukowe.

– **14 listopada 2024 roku** – *Wieczór Czarnych Historii W Bibliotece Norwida*. Zagadki Kryminalne – *Czarne Historie*, wydarzenie połączone z improwizowanym śledztwem dla młodzieży 15+. Gość; Adrian Kaszuba, znany jako Skrajnie Poczytalny! pasjonat gier RPG, doświadczony Mistrz Gry i Storyteller. Prowadzenie: Karolina Zielska.

– **28 listopada 2024 roku** – Spotkanie Autorskie z literaturoznawczynią Agnieszką Dylewską, połączone z promocją książki *Grunberger Hauskalender. Literackie Zwierciadło Zielonogórsko-Kożuchowskiej Mikroprovincji (1910-1940)*. Prowadzenie: Szymon Płóciennik.

– **5 grudnia 2024 roku** – Spotkanie autorskie z Barbarą Wysoczańską, połączone z premierą książki *Nigdy się nie poddam*. Prowadzenie: dr Katarzyna Grabias-Banaszewska.

– **12 grudnia 2024 roku** – Spotkanie autorskie z Władysławem Edelmanem, połączone z premierą książki *Anomalie do kwadratu. Humoreski i opowiadania*. W wydarzeniu udział wzięła grupa improwizacyjna „Trójkąt do kwadratu”. Prowadzenie: Beata i Artur Beling.

Odbyły się także promocje książek poza czwartkami lubuskimi m.in.:

– **14 lutego 2024 roku** – Promocja książki *Zielonogórski big-beat i film*. Spotkanie z autorem Ryszardem Łomskim, zielonogórzaninem, muzykiem, na stałe mieszkającym w Finlandii. Prowadzenie: red. Ewa Mielczarek.

– **27 lutego 2024 roku** – Spotkanie autorskie z Joanną Kuciel-Frydryszak, dziennikarką, absolwentką polonistyki na Uniwersytecie Wrocławskim połączone z promocją książki *Chłopki. Opowieść o naszych babkach*. Prowadzenie: Natalia Dyjas-Szatkowska.

Odbyły się promocje kolejnych numerów [nr 1 (87), nr 2 (88), nr 3 (89)] „Pro Libris. Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego” z udziałem lubuskiego środowiska literackiego, naukowego oraz bibliotekarskiego.

23 wystawy czasowe w holu, galerii, łączniku i na zewnątrz WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze:

– **grudzień 2023 roku/styczeń 2024 roku** – *Krajobrazy Północy* – wystawa fotografii krajobrazowej Daniela Lichoty, podróżnika, pasjonata fotografii, zrealizowanej podczas wyprawy w okolice koła podbiegunowego. Wystawa była czynna od 18 grudnia 2023 roku do 25 stycznia 2024 roku. Finisaż odbył się 25 stycznia 2024 roku.

– **lutego 2024 roku** – *Agata Buchalik Drzyzga 1940-2013 – WSPOMNIENIE* – wernisaż wystawy prac z wielu dziedzin i technik malarskich znakomitej, zielonogórskiej artystki z rodzinnych zbiorów w 10. rocznicę śmierci Artystki. Wystawa była czynna od 8 lutego do 1 marca 2024 roku. Wernisaż odbył się 8 lutego 2024 roku.

– **lutego/marzec 2024 roku** – *Lubuskie Wawrzyny 2023* – wystawa książek i publikacji zgłoszonych do Konkursu w trzech kategoriach – Lubuski Wawrzyn Literacki, Lubuski Wawrzyn Naukowy, Lubuski Wawrzyn Dziennikarski. Wystawa była czynna od 26 lutego do 31 marca 2024 roku.

– **marzec 2024 roku** – *Barbara Czerkawska – Kolory Życia*, wystawa gobelinów oraz malarstwa zielonogórskiej artystki. Wystawa była czynna od 7 do 25 marca 2024 roku. Wernisaż odbył się 7 marca 2024 roku.

– **kwiecień 2024 roku** – *Dyplomy 2024* – wystawa wybranych prac dyplomowych uczniów Zespołu Szkół Plastycznych w Zielonej Górze. Wystawa czynna była od 4 do 30 kwietnia 2024 roku. Wernisaż odbył się 4 kwietnia 2024 roku.

– **maj 2024 roku** – *Historia Biblii i Rozwoju Piśmiennictwa – Księga, Która Przetrwała Wieki...*, wystawa replik, manuskryptów i kamiennych tablic. Skrawków papirusów, zrolowanych skór, zapisanych zwoi oraz pierwsze

drukowane egzemplarze. Ponadto w dniach 7-8 maja 2024 roku odbyła się prezentacja starodruków ze zbiorów zielonogórskiej Biblioteki. Organizatorzy: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, Fundacja Areopag z Jastrzębia Zdrój. Wystawa była czynna od 2 do 31 maja 2024 roku. Wernisaż odbył się 7 maja 2024 roku.

– **maj 2024 roku** – *Święte Księgi z Norwida*, wystawa starodruków Biblii i Postylli z zasobów biblioteki, na co dzień niedostępnych dla czytelników. Wśród nich unikatowa Biblia Leopolda z 1577 r., pierwsze tłumaczenie na język polski. Wystawa była dostępna w dniach 7 oraz 18 maja 2024 roku. Ekspozycja towarzyszyła wystawie *Historia Biblii i Rozwoju Piśmiennictwa*.

- **maj 2024 roku** – wystawa plenerowa w Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego w Warszawie – 25 edycji Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny.

– **maj/czerwiec 2024 roku** – *Deutsch - wichtig und interessant!*, wystawa prac plastycznych dzieci, laureatów oraz wyróżnionych w konkursie plastycznym. Organizator: Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wystawa była czynna od 29 maja do 30 czerwca 2024 roku. Otwarcie wystawy z wręczeniem nagród nastąpiło 29 maja 2024 roku.

– **czerwiec 2024 roku** – *35-lecie LUG Light Factory* – wystawa historycznych zdjęć mająca na celu przybliżenie mieszkańcom i odwiedzającym nasze miasto, historię firmy. Na ekspozycji zaprezentowano największe osiągnięcia oraz najważniejsze projekty krajowe i globalne. Firma LUG - partner 10 (13). Festiwalu Filmu Teatru i Książki. Fundator dwóch statuetek: Klaps dla reżysera najlepszego polskiego filmu fabularnego oraz Klaps za najlepszą kreację aktorską w polskim filmie fabularnym. Wystawa była czynna od 3-21 czerwca 2024 roku.

– **czerwiec/lipiec 2024 roku** – *Na rynku usiąść w Kazimierzu...* wystawa fotografii Stefana Kurzawińskiego. Wystawa była czynna od 6 czerwca do 12 lipca 2024 roku.

– **czerwiec 2024 roku** – *Mearty* – wystawa malarstwa Dariusza Kamysa, polskiego aktora kabaretowego, autora tekstów, reżysera, współtwórcy kabaretów POTEM, HiFi i Hrabi, który współtworzy do dnia dzisiejszego. Wystawa była czynna od 5 do 30 czerwca 2024 roku. Finisaż odbył się 26 czerwca 2024 roku.

– **lipiec/sierpień 2024 roku** – *Wystawa dyplomowa absolwentów Lubuskiej Szkoły Fotografii*, prezentacja rocznej nauki fotografii 15 dyplomantów z pracami wykonanymi w pracowniach fotografii artystycznej pod okiem dr Ewy Jędrzejowskiej; pracowni fotografii przyrodniczej i krajoobrazowej dr. Marcina Bocheńskiego oraz pracowni fotografii reporterskiej prowadzonej przez Mariusza Kowalaszka. Wystawa była czynna od 13 lipca do 31 sierpnia 2024 roku. Wernisaż odbył się 13 lipca 2024 roku.

– **lipiec/sierpień 2024 roku** – *Wolność na wyciągnięcie ręki. Serbołużyczanie, a kwestia mniejszości narodowych po 1918 roku*, przygotowanej przez Instytut Serbołużycki w Budziszynie, której podstawę stanowią materiały pochodzące z Serbołużyckiego Archiwum Kultury. Wystawa była czynna od 30 lipca do 31 sierpnia 2024 roku. Otwarcie odbyło się 30 lipca 2024 roku.

– **lipiec/ wrzesień 2024 roku** – *Szlaki. Sieci. Połączenia – Odra*, wystawa w ramach 32. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa w Polsce. Wystawa była czynna od 4 lipca do 29 września 2024 roku. Otwarcie wystawy odbyło się 4 lipca 2024 roku.

– **wrzesień 2024 roku** – *Olimpiada* – pokonkursowa wystawa Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny 2024. Wystawa była czynna od 5 do 29 września 2024 roku. Wernisaż odbył się 5 września 2024 roku.

– **wrzesień/październik 2024 roku** – *Wystawa Plenerowa Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny*. Wystawa była czynna od 30 września do 10 października 2024 roku.

– **październik/listopad 2024 roku** – *100. rocznica utworzenia Banku Polskiego SA* – plenerowa wystawa jubileuszowa w Zielonej Górze przygotowana przez Departament Edukacji i Wydawnictw Narodowego Banku Polskiego, przybliżająca historię tworzenia się polskiej bankowości centralnej oraz nawiązująca do 100-lecia polskiego złotego oraz upamiętnia kluczowych postaci zaangażowanych w jego przygotowywanie i realizację. Wystawa była czynna od 11 października do 30 listopada 2024 roku.

– **październik/listopad 2024 roku** – *Cień duszy* – wernisaż wystawy malarstwa Tomasza Akusza, poznańskiego malarza, rzeźbiarza, scenarzysty i aktora teatralnego. Autora licznych wystaw zbiorowych, krajowych i zagranicznych. Wystawa była czynna od 16 października do 30 listopada 2024 roku. Wernisaż odbył się 16 października 2024 roku.

– **październik/listopad 2024 roku** – *Ulica fascynuje*. Jubileusz 10-lecia konkursu – pokonkursowa wystawa fotografii ulicznej w kategoriach; street photo oraz architektura. Organizator: Zielonogórskie Towarzystwo Fotograficzne. Wystawa była czynna od 15 października do 4 listopada 2024 roku. Wernisaż odbył się 22 października 2024 roku.

– **listopad 2024 roku/styczeń 2025 roku** – *Czesław Miłosz – 2024 Rok Poety* – wystawa fotograficzna z wizerunkiem wybitnego polskiego poety, prozaika i eseisty, laureata literackiej Nagrody Nobla, Czesława Miłosza w dwudziestą rocznicę śmierci. Wystawa dzięki uprzejmości ambasady amerykańskiej w ramach programu ameryka@twojejbibliotece Wystawa była czynna od 12 listopada 2024 roku do 24 stycznia 2025 roku. Wernisaż odbył się 12 listopada 2024 roku.

– **listopad/grudzień 2024 roku** – *Morskie Legendy*, finisaż poplenerowej wystawy fotografii portretowej Lidii Wierzbickiej, członkini Zielonogórskiego Towarzystwa Fotograficznego. Wystawa była czynna od 22 listopada do 3 grudnia 2024 roku. Wernisaż odbył się 22 listopada 2024 roku.

– **grudzień 2024 roku/styczeń 2025 roku** – *Wokół Sacrum – rzeźba i assemblaż Jerzego Gąsiora (Gąsiora)*, artyści, plastyka, poety. Wystawa prezentowała trójwymiarowe kompozycje skupione wokół sacrum; Pasja,

Święta Rodzina oraz anioły. Wystawa była czynna od 4 grudnia 2024 roku do 23 stycznia 2025 roku. Finisaż wystawy odbył się 23 stycznia 2025 roku.

W filiach miejskich działa sześć mini galerii: *Galeria Młodych* przy Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Biblioteka Pana Kleksa, *Galeria Na Górze* przy Mediatece „Góra Mediów”, *Galeria Na Ptasiej* przy Filii nr 1, *Szklana Galeria* przy Mediatece „Szklana Pułapka”, *Galeria Podgórna* przy Filii nr 4 oraz *Galeria* przy Filii nr 12. Prezentują one prace zielonogórskich twórców, artystów, pasjonatów, grup plastycznych. Poprzez spotkania i wernisaże integrują lokalną społeczność Zielonej Góry. W większości wkomponowane w przestrzeń wypożyczalni, z jednej strony przydają walorów estetycznych poszczególnym filiom, z drugiej przyciągają do bibliotek osoby związane z twórczością artystyczną.

Przygotowano 62 wystaw. Były to wystawy artystyczne promujące zarówno osoby debiutujące, jak i profesjonalistów, połączone z wernisażami, wystawy okolicznościowe i pokonkursowe. Filie i oddziały dla dzieci i młodzieży prezentowały prace pokonkursowe, ale również prace grup plastycznych działających przy zielonogórskich szkołach. Natomiast agendy specjalizujące się w pracy z dorosłym czytelnikiem prezentowały głównie wystawy artystyczne promujące lokalnych artystów – amatorów, pasjonatów, osoby debiutujące – studentów, kierunków artystycznych, połączone z wernisażami lub finisażami, m.in.:

- „Człowiek w rysunku i szkicu” (Mediateka „Góra Mediów”);
- „Baletnica na starówce” (Mediateka „Góra Mediów”);
- „Taniec” – Paweł Janczaruk (Mediateka „Góra Mediów”);
- „Malarstwo” – wystawa prac Katarzyny Sułkowskiej-Kulik (Mediateka „Góra Mediów”);
- „Zwiastuny wiosny” – prace na szkle Anny Marii Kwiatkowskiej (Mediateka „Góra Mediów”);
- „Tacy sami” – karykatury autorstwa Piotra Firleja (Mediateka „Góra Mediów”);
- „Piękne i potwory” – ręcznie malowane figurki do gier autorstwa Artura Kulińskiego (Mediateka „Góra Mediów”);
- „Nieoczywista rzeczywistość” – wystawa malarstwa Agaty Tumińskiej (Filia nr 1);
- „Pędzlem pisane” – wystawa ikon Joanny Rybińskiej (Filia nr 1);
- „Nadbałtyckie klimaty” – wystawa fotograficzna Bogdana J. Springera (Filia nr 1);
- „Nitka rysuje” – wystawa prac młodzieży z Pracowni Kroju i Szycia Młodzieżowego Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza” (Filia nr 1);
- „Z grzybami pleśniowymi mieszkać nie wolno” – wystawa fotografii prof. dr hab. Marleny Piontek (Filia nr 1);
- „Z miłości...” – wystawa prac Karoliny Pyrki (Filia nr 1);
- „Tańczące rzeźby” – wystawa rzeźb Hanny Najdowskiej (Filia nr 1);
- „Pomaluj mój świat” – wystawa krajobrazów malowanych na liściach Ewy Lipnickiej (Filia nr 1);
- „Pszczółki” – wystawa prezentująca ilustracje do książki Wojciecha Grajkowski, Piotra Socha *Pszczółki* z Wydawnictwa Dwie Siostry (Filia nr 4 i 9);
- „Moje Barwne Światy: Sztuka, Rozwój, Pasja Małgorzaty Klinowskiej” (Filia nr 4 i 9);
- „Czas ogarniam obydwoma garściami Jadwigi Sawickiej” (Filia nr 4 i 9);
- „Akwarela Joanny Lichockiej” (Filia nr 4 i 9);
- „Ruch zaklęty w rzeźbach i obrazach” – wystawa Hanny Najdowskiej (Filia nr 4 i 9);
- „Rękodziela nicią powiązane” – wystawa Bogusławy Dziuby (Filia nr 4 i 9);
- „LEGO – moja pasja” – wystawa Macieja Rosiaka (Filia nr 4 i 9);
- „Pędzlem pisane i nie tylko...” – wystawa ikon autorstwa dr Dariusza Stankiewicza (Filia nr 5);
- „Moje pasje” – wystawa obrazów autorstwa Teresy Grzywnowicz i Mirosława Grzywnowicza (Filia nr 5);
- „Gobelin-średniowieczny artyzm zaklęty w wełnie” – wystawa Sekcji gobeliniarskiej pod kierownictwem Janiny Pietrzyk ze Spółdzielczego Domu Kultury Nowita w Zielonej Górze; wernisaż uświetniony został średniowiecznymi pieśniami (wykonanie dr Anna Łobos) i tańcami (Bractwo Rycerskie) (Filia nr 5);
- Wystawa prac z Pracowni Plastycznej, pod kierunkiem Anny Nabel – Myszkiewicz, Pracowni Dziergania, pod kierunkiem Nataliya Golub i Pracowni Sztuki Dekoracyjnej, pod kierunkiem Agnieszki Filar i Olgi Lemińskiej, z Młodzieżowego Centrum Kultury i Edukacji (MCKiE) „Dom Harcerza” im. Janusza Korczaka w Zielonej Górze (Filia nr 11);
- „Kwiaty” – wystawa prac uczestników zajęć Pracowni Reklamy Wizualnej z MCKiE „Dom Harcerza” im. Janusza Korczaka w Zielonej Górze (Filia nr 11);
- Prezentacja prac Pracowni Sztuki Dekoracyjnej, pod kierunkiem Agnieszki Filar i Olgi Lemińskiej, Pracowni Dziergania, pod kierunkiem Nataliya Golub, i Pracowni Reklamy Wizualnej, pod kierunkiem Romana Frodymy z MCKiE „Dom Harcerza” im. Janusza Korczaka w Zielonej Górze (Filia nr 11);
- „Spełniam marzenie” – wystawa malarska Haliny Bogdanowicz (Filia nr 12);
- „Mały, małe i inne” – wystawa malarska Jadwigi Maksymowicz (Filia nr 12);
- „Irysy w fotografii i hodowli” – wystawa fotograficzna Józefa Koncewicz (Filia nr 12);
- „Jesienne impresje” – wystawa malarska Mirosławy Sokołowskiej (Filia nr 12);
- „Winny gród” – wystawa malarska Sylwii Gromackiej-Staśko (Filia nr 12).

Ważniejsze wydarzenia kulturalne

Lubuskie Wawrzyny 2023 – 1 marca 2024 roku wręczony został 30. Lubuski Wawrzyn Literacki, 19. Lubuski Wawrzyn Naukowy oraz 10. Lubuski Wawrzyn Dziennikarski. Laureatem Lubuskiego Wawrzynu Literackiego w kategorii poezja został Konrad Wojtyła za tomik *Scherzofrenia*, Mikołów 2023. Laureatem Lubuskiego Wawrzynu Literackiego w kategorii proza został Mariusz Wilk za książkę *Procidana*, Pyrzany 2023. Laureatem Lubuskiego Wawrzynu Naukowego została Gabriela Augustyniak-Żmuda za publikację *Biografie językowe przesiedleńców ze wschodnich województw II Rzeczypospolitej mieszkających w regionie lubuskim*, Warszawa 2023. Laureatem Lubuskiego Wawrzynu Dziennikarskiego została Elżbieta Wozowczyk-Leszko za audycje wyemitowane na antenie Radia Zachód: *Droga bez teź* (Cykl *Opisać świat*, 25 maja 2023 roku); *W głowie malowane* (Cykl *Czas na reportaż*, 28 czerwca 2023 roku); *Istnieje inna ścieżka* (Cykl *Opisać świat*, 3 grudnia 2023 roku); *Nasz breakingowy świat* (Cykl *Czas na reportaż*, 8 listopada 2023 roku).

TOLKIENADA – Światowy Dzień Czytania Tolkiena (23 marca 2024 roku) – celem zadania była promocja twórczości J.R.R. Tolkiena oraz polskiej i zagranicznej literatury fantasy. W czasie wydarzenia zaproszeni goście (aktorzy, dziennikarze, bibliotekarze, fani książek Tolkiena) głośno czytali fragmenty książki *Władca Pierścieni* oraz prowadzili quiz ze znajomości fabuły. Wydarzenie połączone z warsztatami kreatywnymi z zestawem LEGO MINDSTORMS oraz długopisem 3D. W programie: głośne czytanie fragmentów „Władcy pierścieni”, warsztat kaletniczy i nauka szycia ze skóry sakwy elfa. Spotkanie z łuczniczką i prezentacja łuków oraz prelekcja nt. Łucznictwa (Mediateka „Góra Mediów”).

IV Lubuskie Dyktando Ortograficzne ph. Połam pióro! (28 lutego 2024 roku) – z udziałem prof. dr hab. Jerzego Bralczyka, wybitnego językoznawcy, specjalisty w zakresie języka mediów, reklamy i polityki oraz jednym z najpopularniejszych autorytetów w dziedzinie języka polskiego. Wydarzenie połączone było ze spotkaniem autorskim z prof. dr hab. Jerzym Bralczykiem.

Tydzień Bibliotek 2024 – blok imprez przygotowanych przez pracowników WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze promujących książki, literaturę i czytelnictwo w ramach XXI Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek (8-15 maja 2024 roku), który przebiegał ph. „Biblioteka – miejsce na czasie!”. W ramach Tygodnia Bibliotek odbyła się dnia 8 maja 2024 roku w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze Uroczystość Wojewódzkiego Dnia Bibliotekarza i Bibliotek z udziałem władz województwa, miasta Zielonej Góry, bibliotekarzy z lubuskich bibliotek publicznych, naukowych i pedagogicznych. Uroczyste spotkanie było podsumowaniem pracy Bibliotekarzy ich osiągnięć zawodowych i budowania wizerunku Biblioteki. W czasie Tygodnia Bibliotek WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze przygotowała liczne działania promujące czytelnictwo i Bibliotekę m.in. odbyły się: gra Terenowa – „Biegiem do Norwida!?”; Fabularium: gildia gawędy i gier, gdzie każdy mógł być czeladnikiem gildii Fabularium; Majowy festyn z Dwójką; Biblioteka w Focus Mall; Jak to z węglem było, czyli o historii górnictwa węgla brunatnego w Zielonej Górze i okolicach - prelekcja dr Agnieszki Gontaszewskiej-Piekarz, naukowca z Uniwersytetu Zielonogórskiego, na temat pochodzenia, odkrycia, eksploatacji i gospodarczego wykorzystania węgla brunatnego ze złóż na obszarze Zielonej Góry i okolic oraz aktualnych pozostałości po dawnej działalności górniczej; Leśny spacer ornitologiczny z doktorem Pawłem Czechowskim.

10 (13). Festiwalu Filmu, Teatru i Książki Kozzi Nowicki Hłasko, Zielona Góra (6-9 czerwca 2024 roku).

W ramach Festiwalu odbyło się: 14 spotkań, 4 spektakle, 2 koncerty, 25 projekcji filmowych oraz 3 debaty. Na program Festiwalu (przygotowany przez dyrektora KFF Andrzeja Bucka) składały się różne wydarzenia, połączone wspólną linią programową: film-aktor-książka-teatr. W 2024 roku patronami Festiwalu byli Maciej Kozłowski, Jan Nowicki i Marek Hłasko. Główny nurt Festiwalu stanowiło kino polskie z lat 2022-2023, film sensacyjny i obyczajowy oraz kino europejskie i środkowoeuropejskie. Obrazy ułożone były w sekcje filmowe; odbyło się szereg spotkań z gośćmi festiwalowymi oraz książką filmową / teatralną. Goście byli m.in.: Artur Barciś, Marcin Bortkiewicz, Jacek Braciak, Adrian Brząkała, Lech Dyblika, Beata Dzanowicz, Sławomir Fabicki, Robert Gulaczek, Jan Jakub Kolski, Konrad Ludwicki, Paulina Potasińska, Łukasz Simlat, Dorota Stalińska, Alicja Stasiewicz, Katarzyna Stoparczyk, Małgorzata Zajączkowska, Zdzisław Wardejn, Łukasz Maciejewski (krytyk filmowy i teatralny, wykładowca Łódzkiej Szkoły Filmowej), Bernd Buder (dyrektor FilmFestiwal Cottbus), prof. dr hab. Jerzy Bralczyk, ks. dr hab. Andrzej Draguła, prof. US (krytyk filmowy i teatralny, kulturoznawca) i inni. Prezentacje i spotkania festiwalowe umieszczane były w przestrzeniach pozornie nietypowych i nie przewidzianych dla teatru, filmu, koncertu i spotkań. Doskonale komponują się one jednak z ofertą festiwalową: namiot Kozzi Młodych na zielonogórskim deptaku, sala im. Janusza Koniusza, Pro Libris Cafe, ruiny Pałacu w Zatoniu oraz Miasto Kargowa.

Najważniejszymi nurtami w programie Festiwalu były:

Kozzi Gangsta Film/ Literatura i Film w ramach tego cyklu zaprezentowano następujące filmy:

- „Polowanie”, reż. Paweł Chmielewski, Polska 2023;
- „Wariaci”, reż. Jan J. Kolski, Polska 2023;
- „Figurant”, reż. Robert Gliński, Polska 2023;
- „Święty”, reż. Sławomir Buttny, Polska/Węgry 2023;
- „Miasto prywatne”, reż. Jacek Skalski, Polska 1994;
- „Doppelganger. Sobowtór”, reż. Jan Holoubek, Polska 2023.

Nowe Kino Polskie w ramach tego cyklu zaprezentowano następujące filmy:

- „Błazny”, reż. Gabriela Muskała, Polska 2023;
- „Chłopi”, reż. DK Welchman, Hugh Welchman, Polska 2023;

- „Kajtek czarodziej”, reż. Magdalena Łazarkiewicz, Polska/Czechy/Słowacja 2023;
- „Kos”, reż. Paweł Maślona, Polska 2023;
- „Lęk”, reż. Sławomir Fabicki, Polska 2023;
- „Miało Cię nie być”, reż. Jakub Michalczyk, Polska 2023;
- „Tonia”, reż. Marcin Bortkiewicz, Polska 2022.

Kino niemieckie w ramach tego cyklu zaprezentowano następujące filmy:

- „Kiedy znów będzie tak, jak nigdy nie było” („Wann wird es endlich wieder so, wie es nie war”), reż. Sonja Heiss, Niemcy 2023;
- „Pokój nauczycielski”, reż. İlker Çatak, Niemcy 2023;
- „Czerwone niebo”, reż. Christian Petzold, Niemcy 2023;
- „Perfect Days”, reż. Wim Wenders, Niemcy/Japonia 2023.

American Film Festiwal w ramach tego cyklu zaprezentowano następujące filmy:

- „Lepiej późno niż wcale”, reż. Lisa Steen, USA 2023;
- „Spadające gwiazdy”, reż. Gabriel Bienczycki, Richard Karpala, USA 2023.

W ramach Festiwalu zrealizowano także Projekt Hłaskower m.in. odbył się nocny maraton filmów opartych na twórczości Marka Hłaski połączony z dyskusją. W ramach tego cyklu zaprezentowano następujące filmy: „Baza ludzi umarłych”, reż. Czesław Petelski, Polska 1958; „Pętla”, reż. Wojciech Has, Polska 1957; „Ósmy dzień tygodnia”, reż. Aleksander Ford, Polska 1958; „Zbieg”, reż. Stanisław Jędryka, Polska 1960. Moderator: ks. dr hab. Andrzej Draguła, prof. US (Uniwersytet Szczeciński).

Dyskusje o książkach wzbogacające integrację sztuk na Festiwalu, m.in.:

- Jerzy Bralczyk, Artur Mamcarz, *Zdrowy język. Dla lekarza. Dla pacjenta*, Warszawa 2023,
- Katarzyna Stoparczyk, *Franciszek Pieczka: portret intymny*, Kraków 2024,
- *Jak mieć w życiu frajdę, Rozmowy Kasi Stoparczyk*, Kraków 2023,
- Paulina Potasińska, *Kult, mit i kompleks: figury autokreacji w twórczości Leopolda Tyrmanda, Marka Hłaski i Tadeusza Konwickiego*, Warszawa 2015 (w ramach projektu Hłaskower),
- Konrad Ludwicki, *Kino Marka Hłaski*, Katowice-Warszawa 2004 (w ramach projektu Hłaskower).

W ramach Festiwalu zrealizowano także cykl „Przystanki Teatralne”, podczas których przedstawione zostały następujące spektakle:

- Marek Hłasko, „Pętla”, (otwarta próba czytana), reżyseria Zdzisław Wardejn, adaptacja Andrzej Buck (w ramach projektu Hłaskower);
- „No Make Up. One woman show” w wykonaniu Karoliny Miłkowskiej. Tekst: Iwona Kusiak, reż. Magdalena Skiba;
- „Terapia”. Teatr zza Bobru, tekst Ewa Kujawska, Ewa Bator, reż. Jan Andrzej Fręś;
- Czytelnia Dramatu: „Dni Powszednie, czyli materiał do zbudowania dramatu rozpisanego na dwa głosy”. Autor: Alicja Łukasik-Ścigaj, reż. Lech Mackiewicz. Koordynator: dr Janusz Łastowiecki;
- „Bajka o Pańci, co szczęście sprzedała”, Teatr Majacek, składającego się z pracowników Biblioteki.

W trakcie Festiwalu odbyły się działania dla najmłodszych widzów m.in. w dniach 6-8 czerwca 2024 roku odbywały się czytania na drugie śniadanie z aktorami i reżyserami (fragmenty książek dla dzieci czytali Dorota Stalińska, Adrian Brząkała, Robert Gulaczyk). Oprócz tego zorganizowane zostały różnego rodzaju warsztaty animacyjne oraz zabawy z nowymi technologiami multimedialnymi. Warsztaty prowadzili bibliotekarze z wykształceniem animacyjnym.

Festiwal to nie tylko przegląd interesujących produkcji filmowych, ale także nagrody filmowe obejmujące polskie filmy wyprodukowane w latach 2022-2023 Kłaps 2024. W dniu 8 czerwca 2024 roku odbyła się Gala 10 (13). edycji Kozzi Film Festiwal Kozzi Nowicki Hłasko, podczas której przyznano Statuetki Kłaps 2024 w kategoriach:

- Grand Prix, czyli Kłaps 2024 dla reżysera najlepszego polskiego filmu fabularnego: Sławomir Fabicki za film „Lęk”;
- Kłaps 2024 za film kryminalny, gangsterski, sensacyjny, czyli kino akcji: Jan Jakub Kolski za film „Wariaci”;
- Kłaps 2024 za najlepszą kreację aktorską w polskim filmie fabularnym: Łukasz Simlat za rolę Wąsowskiego w filmie „Kos” w reż. Pawła Maślony;
- Kłaps 2024 za najlepszą drugoplanową kreację aktorską w polskim filmie fabularnym. Nagroda im. Macieja Kozłowskiego: Adrian Brząkała, za rolę księdza Michała w filmie „Figurant” w reż. Roberta Glińskiego;
- Kłaps 2024 za wybitne osiągnięcia artystyczne w dziedzinie filmu przyznany reżyserowi lub aktorowi; Dorota Stalińska ze szczególnym uwzględnieniem roli Jagustynki w filmie „Chłopi” w reż. DK Welchman, Hugh Welchman;
- Kłaps 2024 „Nagroda Publiczności” - plebiscyt online; Sławomir Fabicki, reżyser filmu „Lęk”;
- Nagroda Młodzieżowego Jury: „Tonia” w reżyserii Marcina Bortkiewicza.

Festiwal poprzedziły trzy Forpoczty:

- 5 czerwca 2024 roku – Forpoczta I: Jan Nowicki. *Poeta filmu, teatru i książki – Jan Nowicki. Debata*. Prowadzenie: Bartosz Kuświk;
- 5 czerwca 2024 roku – Forpoczta II: Jan Nowicki. Projekcja filmu „Jeszcze nie wieczór”, reż. Jacek Bławut, Polska 2008;
- 5 czerwca 2024 roku – Forpoczta III: Maciej Kozłowski. Projekcja filmu „Miasto prywatne”, reż. Jacek Skalski, Polska 1994.

Festiwal zakończyły Post Scripta Festiwalu:

- 24 września 2024 roku – Maraton Filmowy Hłascover Postscriptum 10 (13). Festiwalu Filmu, Teatru i Książki Kozzi Nowicki Hłasko – druga część Maratonu Filmowego dla młodzieży i dorosłych wokół twórczości Marka Hłaski. Zaprezentowano następujące filmy: „Koniec nocy”, reż. Julian Dziedzina, Paweł Komorowski, Walentyna Uszycka, Polska 1956, „Skarb kapitana Martensa”, reż. Jerzy Passendorfer, Polska 1957.

- 8 października 2024 roku – Postscriptum 10 (13). Festiwalu Filmu, Teatru i Książki Kozzi Nowicki Hłasko. Gość wydarzenia: Sławomir Fabicki, reżyser, scenarzysta i członek Europejskiej Akademii Filmowej. Podczas wieczoru uroczyste wręczono statuetkę KLAPS 2024 – Nagroda Publiczności w plebiscycie online za film „Lęć”. Prowadzenie: red. Konrad Stanglewicz oraz psychoterapeuta Piotr Z. Kamrat.

- 9 października 2024 roku – Postscriptum 10 (13). Festiwalu Filmu, Teatru i Książki Kozzi Nowicki Hłasko. Gość wydarzenia: Marcin Bortkiewicz, reżyser filmowy i teatralny, scenarzysta, dramaturg i aktor. Podczas wieczoru uroczyste wręczono statuetkę KLAPS 2024 – Nagroda Młodzieżowego Jury, za film „Tonia”. Prowadzenie: Magdalena Faron i Michał Wojtkiewicz (Młodzieżowe Jury).

- 22 października 2024 roku – Postscriptum 10 (13). Festiwalu Filmu, Teatru i Książki Kozzi Nowicki Hłasko. Gość wydarzenia: Jan Jakub Kolski, reżyser, scenarzysta, producent, kompozytor, twórca scenografii, również pisarz, malarz i rzeźbiarz. Reżyser m.in. filmu drogi z tematem kryminalnym „Wariaci”. Prowadzenie: Iwona Kusiak.

Cykl Z książką na leżaku w ramach Lata Muz Wszelakich (lipiec-sierpień 2024 roku). Działanie programowo przygotowane zostało przez Żanetę Cierach. Projekt współfinansowany ze środków Zielonogórskiego Ośrodka Kultury. Łącznie podczas wydarzenia odbyło się 7 spotkań:

- 10 lipca 2024 roku – Spotkanie autorskie z Przemysławem Piotrowskim zielonogórskim powieściopisarzem, autorem bestsellerowych kryminałów, połączone było z premierą książki *Anubis*, 7 tomu kryminału z cyklu o Igorze Brudnym. Prowadzenie: Magdalena Faron;
- 11 lipca 2024 roku – Spotkanie autorskie z Zofią Mąkosą, która debiutowała w 2017 roku powieścią *Cierpkie grona*, pierwszym tomem cyklu *Wendyjska Winnica*. Dwa lata później ukazało się *Winne miasto*, a w roku 2020 *Dolina nadziei*. Dwie pierwsze powieści zostały wyróżnione Lubuskim Wawrzynem Literackim. Wydarzenie połączone było z premierą książki *W świetle latarni t. 1*, cyklu *Pomiędzy*. Prowadzenie: dr Joanna Kapica-Curzytek;
- 18 lipca 2024 roku – Spotkanie autorskie z Magdaleną Majcher, katowiczką, autorką powieści z rozbudowanym tłem społecznym. Wydarzenie połączone było z premierą książki *Rakowiska*. Prowadzenie: dr Katarzyna Grabias-Banaszewska;
- 1 sierpnia 2024 roku – Spotkanie autorskie z Olgą Rudnicką, absolwentką Pedagogiki w Wyższej Szkole Komunikacji i Zarządzania w Poznaniu, autorką powieści kryminalnych: *Martwe Jezioro*, *Czy ten rudy kot to pies?*, *Zacisze 13* i *Zacisze 13 Powrót*. Wydarzenie połączone było z promocją książki *Na psa urok, ości śledzia*. Prowadzenie: Magdalena Faron;
- 22 sierpnia 2024 roku – Spotkanie autorskie z Pawłem Brolem, z wykształcenia prawnikiem, przez kilkanaście lat związanym z mediami, dziennikarstwem prasowym i radiowym. Autorem dwóch powieści: *Niewolnik w Europie* i *Znak z góry*. Prowadzi autorską stronę internetową z wywiadami www.to-nie-jest-rozmowa-na-telefon.pl. Wydarzenie połączone było z promocją książki *Znak z góry*. Prowadzenie: dr Janusz Łastowiecki;
- 29 sierpnia 2024 roku – Promocja tomiku *Przeptyw* oraz spotkanie z poetką, Natalią Haczek, zielonogórzanką, absolwentką filologii angielskiej na Uniwersytecie Zielonogórskim. Nagrodzoną Srebrnym Sokolim Piórem za debiut w ramach Lubuskich Wawrzynów Literackich za rok 2021. Wyróżnioną w XI Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim „Refleksy” oraz XXVI Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim im. Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Prowadzenie: dr Paulina Korzeniewska;
- 31 sierpnia 2024 roku – Spotkanie autorskie z Ewą Minge, polską projektantką mody, autorką książek połączone z promocją najnowszej publikacji *Agencja*. Prowadzenie: red. Karolina Kamińska.

Po raz 13 zorganizowano w ramach ogólnopolskiej akcji, inicjowanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Narodowe Czytanie** – lekturą był *Kordian* Juliusza Słowackiego. Zielonogórska edycja odbyła się 5 września 2024 roku. Wydarzenie objęte Patronatem Honorowym Pary Prezydenckiej. WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w ramach akcji Narodowego Czytania zorganizowała wspólne czytanie fragmentów *Kordiana* oraz konkurs na najlepszą interpretację wybranego, wskazanego fragmentu lektury.

Urodziny Cypriana Norwida, patrona Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze (23-24 września 2024 roku). W programie znalazły się działania skierowane dla dzieci, młodzieży i dorosłych promujące Bibliotekę oraz czytelnictwo m.in.: „Norwid jako superbohater” – komiksowe warsztaty, których efektem było stworzenie historii z Norwidem jako superbohaterem w roli głównej; „Wierszokleci – tworzymy nową poezję na podstawie tekstów Norwida” – zajęcia literackie, z wykorzystaniem fragmentów utworów Norwida – efekt – powstanie nowych wierszy; „I Ty możesz świętować urodziny Norwida!” – warsztaty tworzenia czapek urodzinowych dla najmłodszych do 8 roku życia. W ramach Urodzin Cypriana Norwida zaprezentowany został także koncert Grzegorza Tomczaka „Moje fado”, promujący jego najnowszą, solową płytę. W programie piosenki zainspirowane poetyką portugalskiego fado. W trakcie obchodów urodzin zaprezentowany został w Lubuskim Teatrze w Zielonej Górze spektakl Teatru Polonia „Życie Pani Pomsel”, reż. Grzegorz Małecki. Po przedstawieniu odbyło się spotkanie z gościem specjalnym Anną Seniuk, aktorką teatralną i filmową, profesorem sztuk teatralnych. Prowadzenie: Magdalena Faron.

14. Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej Proza Poetów. Wydanie Kryminalne (12 listopada-20 listopada 2024 roku); w ramach Festiwalu odbyło się 12 wydarzeń – 9 spotkań autorskich połączonych z premierami książek, 1 wystawa, 1 Spacer Literacki z dreszczykiem po zielonogórskich zaułkach, 1 Wieczór Czarnych Historii

– Czwartek Lubuski. Kurator programowy Festiwalu Andrzej Buck. Wydarzenie zrealizowano przy pomocy finansowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Miasta Zielona Góra, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Oddział w Zielonej Górze.

Podczas Festiwalu zrealizowano:

- 12 listopada 2024 roku – Spotkanie autorskie z Maciejem Siembiedą, twórcą powieści sensacyjnych, kryminałów historycznych oraz thrillerów. Za reportaże poświęcone śledztwom historycznym trzykrotnie otrzymał tzw. polskiego Pulitzera, czyli nagrodę Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Wydarzenie było połączone z promocją książki *Kairos*. Prowadzenie: Przemysław Piotrowski;

- 13 listopada 2024 roku – Spotkanie autorskie z Robertem Małeckim, uznawanym za jednego ze specjalistów w branży kryminalnej, politologiem, filozofem i dziennikarzem, laureatem nagrody wielkiego kalibru oraz nagrody kryminalnej Piły. Wydarzenie było połączone z promocją książki *Skrzep*. Prowadzenie: Małgorzata i Daniel Grupa autorzy vloga @literaccy;

- 13 listopada 2024 roku – Spotkanie autorskie z Mariuszem Czubajem, profesorem antropologii kultury, literaturoznawcą, autorem powieści kryminalnych, laureatem nagrody wielkiego kalibru dla najlepszej polskiej powieści kryminalnej i sensacyjnej w 2008 roku. Wydarzenie było połączone z premierą książki *Krótkie pożegnanie*. Prowadzenie: Krzysztof Koziółek;

- 14 listopada 2024 roku – Wieczór Czarnych Historii W Bibliotece Norwida. Zagadki Kryminalne – Czarne Historie, wydarzenie połączone z improwizowanym śledztwem dla młodzieży 15+. Gość: Adrian Kaszuba, znany jako Skrajnie Poczytalny! pasjonat gier RPG, doświadczony Mistrz Gry i Storyteller. Prowadzenie: Karolina Zielska;

- 15 listopada 2024 roku – Spotkanie autorskie z Katarzyną Bondą – gościem specjalnym Festiwalu, jedną z najpopularniejszych autorek powieści kryminalnych, której książki są wydawane w 17 krajach. Wydarzenie było połączone z promocją książki *W głęb*. Prowadzenie: red. Karolina Kamińska;

- 16 listopada 2024 roku – Spotkanie autorskie z Przemysławem Piotrowskim, zielonogórskim autorem, jednym z najpopularniejszych, polskich pisarzy bestsellerowych powieści kryminalnych. Wydarzenie było połączone z premierą książki *Ostatni taniec*. Prowadzenie: dr Wolfgang Brylla;

- 16 listopada 2024 roku – Spacer Literacki z dreszczykiem po zielonogórskich zaułkach. Wydarzenie zrealizowane przez Fundację Tłocznia;

- 18 listopada 2024 roku – Spotkanie autorskie z Janem Wagnerem, nagradzanym poetą i pisarzem niemieckim połączone z promocją tomiku *Esej o komarach* (tłumaczenie: Tomasz Ososiński). Spotkanie w języku angielskim i polskim. Prowadzenie: Agnieszka Ginko-Humphries;

- 19 listopada 2024 roku – Debiut literacki, prezentacja tomiku *to ciche zwierzę, jakie tam w tobie*, Agnieszki Tymoszczuk, Laureatki VII Konkursu Debiut Pro Libris. Prowadzenie: dr Mirosława Szott;

- 19 listopada 2024 roku – Spotkanie autorskie z Krzysztofem Koziółkiem, połączone z premierą książki *Już nie żyjesz*. Prowadzenie: Magdalena Faron;

- 20 listopada 2024 roku – Spotkanie wokół książek Jana Nowickiego, aktora, reżysera teatralnego, pisarza i poety z udziałem Anny Nowickiej oraz krytyka teatralnego i filmowego Łukasza Maciejewskiego.

Czytelnia Dramatu – celem inicjatywy była popularyzacja współczesnego dramatu polskiego; nieodłącznym elementem każdej Czytelnii była muzyka na żywo i efekty akustyczne, które zbliżały Czytelnię do formy słuchowiska radiowego;

- Styczeń 2024 roku – Ota Pavel, *Bajka o Raŕce*, reż. M. Zdunik, obsada: Jerzy Kaczmarowski, muzyka: Grzegorz Łukasiewicz;

- Marzec 2024 roku - Anna Burzyńska, *Malarka zwłok*, reż. M. Frąckowiak, obsada: Marta Frąckowiak, Piotr Lizak, Izabela Budakowska;

- Czerwiec 2024 roku – Marek Hłasko, *Pętla*, reż. Z. Wardejn, obsada: Marta Frąckowiak, Romana Filipowska, Wojciech Romańczyk, Robert Kuraś, Jerzy Kaczmarowski, muzyka: Andrzej Izdebski;

- Czerwiec 2024 roku - Alicja Łukasik-Ścigaj, *Dni powszednie*, reż. L. Mackiewicz, obsada: Anna Stasiak, Joanna Wąż-Stasiewicz, Marta Frąckowiak;

- Październik 2024 roku – Sławomir Mrozek, *Na pełnym morzu*, reż. W. Romańczyk, obsada: Jerzy Kaczmarowski, Wojciech Romańczyk, Jakub Mikołajczak.

Noc Muzeów w Muzeum Ilustracji Książkowej (18 maja 2024 roku); Hasło wydarzenia brzmiało *Od stylowych ilustracji Jana Marcina Szancera do barwnego świata mody*. W programie Nocy Muzeum znalazło się m.in.: projektowanie mody inspirowanej ilustracjami Jana Marcina Szancera, tworzenie logo własnej modowej marki, zagadki i intelektualne łamigłówki, zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem, warsztaty graficzne.

WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze koordynowała działalność 95 Dyskusyjnych Klubów Książki południowej części województwa lubuskiego (43 dla dorosłych, 52 dla dzieci i młodzieży), dla których w 2024 roku zakupiono 1 088 książek (652 woluminów dla dorosłych, 436 woluminy dla dzieci i młodzieży). Kluby liczyły 2 054 stałych członków (758 dorosłych, 1296 dzieci i młodzieży). Dla klubowiczów zorganizowano 704 spotkań (334 dla dorosłych, 370 dla dzieci i młodzieży) i wydarzeń kulturalnych. Liczba spotkań autorskich – 43 (29 dla dorosłych, 14 dla dzieci i młodzieży). Liczba wszystkich uczestników programu Dyskusyjne Kluby Książki w 2024 roku – 9 836 osób.

Dzięki realizacji projektów inwestycyjnych Biblioteka z roku na rok zmienia i unowocześnia swoje przestrzenie. Efektem tych starań była obecność w naszych wnętrzach coraz większej grupy klubów i

stowarzyszeń zielonogórskich, które właśnie w przestrzeniach bibliotecznych prowadziły swoją działalność np. Stowarzyszenie Jeszcze Żywych Poetów swoje cykliczne spotkania organizowało w siedzibie Biblioteki.

Większe imprezy dla dzieci

Zimowa Czytelnia Norwida – podczas ferii zimowych (12-24 lutego 2024 roku) przeprowadzono w ramach projektu 25 spotkań warsztatowo-zabawowych dla rodzin z dziećmi; zajęcia miały charakter otwarty. Odbyły się w Filii nr 2, Filii nr 3, Filii nr 5, w Filii nr 9, w Filii nr 11, w Filii nr 12, w Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa, w Mediatece „Góra Mediów”; wszystkie działania poprzedzone były lekturą tematycznie nawiązującą do tematu i charakteru warsztatów lub dla których były inspiracją. Oprócz spotkań warsztatowych filie biblioteczne zaproponowały także mieszkańcom miasta wspólną zabawę z grami planszowymi oraz spotkanie autorskie. Zadanie dofinansowane było przez Miasto Zielona Góra. Łącznie w zajęciach prowadzonych w ramach Zimowej Czytelni Norwida wzięło udział 274 uczestników.

Letnia Czytelnia Norwida – przez cały lipiec sierpień głównie we wtorki i czwartki, o godzinie 11.00 odbywały się zabawy, warsztaty oraz spotkania dla dzieci młodszych i ich rodziców w ramach akcji ph.: *Wakacje z dreszczykiem Letniej Czytelni Norwida*. Zajęcia, w których uczestniczyli mieszkańcy Zielonej Góry, okolicznych miejscowości oraz turyści odwiedzający nasze miasto miały charakter otwarty. Odbyły się: w Filii nr 12, w Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa, Mediatece „Góra Mediów” w Muzeum Ilustracji Książkowej, Galerii Focus Mall oraz w przestrzeni Patio Biblioteki. Wszystkie działania warsztatowe poprzedzone były lekturą tematycznie nawiązującą do dziedziny i charakteru danych warsztatów lub dla których była inspiracją. Łącznie odbyło się 25 spotkań, w których wzięło udział 758 osób: 383 dzieci, 375 dorosłych. Zadanie dofinansowane było przez Miasto Zielona Góra.

XXV Przegląd Mistrza Pięknego Czytania pod hasłem: *Mój wybór!* (maj-czerwiec 2024 roku). Zadanie miało na celu promocję głośnego, pięknego czytania, popularyzację wśród klubowiczów dziecięcych i młodzieżowych Dyskusyjnych Klubów Książki współczesnych polskich pisarzy dla dzieci i młodzieży, propagowanie spędzania czasu wolnego z książką i traktowanie go jako swoistego rytuału, rozwijanie wrażliwości czytelniczej, zapoznanie z warsztatem i różnymi technikami głośnego, aktorskiego czytania oraz świadomego uczestnictwa w kulturze. Jury ze 250 uczestników wyłoniło 3 mistrzów w dwóch kategoriach wiekowych. Podczas Gali Mistrza Pięknego Czytania odbyło się spotkanie autorskim z Elizą Piotrowską.

III Złot fanów i fanek Ani z Zielonego Wzgórza (25 lipca 2024 roku) – ogólnopolska impreza, adresowana do miłośników Ani z Zielonego Wzgórza. Uczestnikami imprezy byli czytelnicy w różnym wieku: dzieci, młodzież i dorośli. W programie Złotu znalazło się wiele atrakcji: czytanie performatywne fragmentów *Anne z Zielonych Szczytów* w wykonaniu pisarek, dziennikarzy i przyjaciół WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze m.in.: Barbary Wysoczańskiej, Natalii Grygianiec-Krysiak, Moniki Bartkiewicz-Krzysztof, Mateusza Kasperczyka i Korneli Waloch; konkurs na przebranie w dwóch kategoriach: dzieci i dorośli; quiz wiedzy o przygodach Ani Shirley; rozmowa z tłumaczką Anną Bańkowską; prelekcje gości: Weroniki Madryas z Uniwersytetu Wrocławskiego, autorki *Ani z baśniowego Zielonego Wzgórza*, Agnieszki Maruszewskiej, prowadzącej blog *Pokrewne Dusze Świat L M Montgomery w Polsce*, Izabeli Małek i Piotra Sapalskiego z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, pomysłodawców promującej rodzicielstwo zastępcze „Ania szuka domu” oraz kolekcjonerki książek L.M. Montgomery – Katarzyny Piskorz; warsztaty tworzenia portretu Ani ze sznurka „Makramowa Ania”, który poprowadziła Natalia Łacińska „Zaplątane Makramy”; warsztaty tworzenia zakładki do książek z zasuszonych kwiatów z cytatami z „Ani z Zielonego Wzgórza” oraz gry i zabawy dla najmłodszych. Łącznie w imprezie uczestniczyło około 120 osób.

Noc Bibliotek (11 października 2024 roku). W 2024 roku odbyła się pod hasłem *Mam tę supermoc* i koncentrowała się na temacie komiksu amerykańskiego oraz budowania w dzieciach i młodzieży poczucia sprawczości i siły. W programie znalazły się m.in.: warsztaty plastyczne, gra biblioteczna, pokaz filmowy, warsztaty z tabletami, społeczna wymiana książek, miniwykład. W wydarzeniu wzięło udział około 50 osób.

Konkurs „Komiksowy świat i ja” – inicjatywa zachęcająca młodych czytelników w wieku 8-18 lat do czytania komiksów. Zadaniem uczestników było przeczytanie 3 komiksów z różnych obszarów kulturowych, a następnie prezentacja na przesłuchaniu krótkich recenzji wybranego tytułu. Gala konkursu, promującego czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży, dofinansowanego ze środków Instytutu Książki, pochodzących z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, odbyła się 7 listopada 2024 roku.

„Mój przyjaciel z dalekiego świata” (16 stycznia-16 lutego 2024 roku) – konkurs plastyczny dla dzieci szkolnych towarzyszący wielkoformatowej i edukacyjnej wystawie fotografii: „Dzieci Świata” Elżbiety Dzikowskiej. Wystawa pokonkursowa oraz gala odbyła się 3 marca 2024 roku w Galerii Focus Mall. Organizatorzy konkursu: WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, Szkoła Podstawowa nr 18 im. Arkadego Fiedlera w Zielonej Górze.

Komiks amerykański w twojej bibliotece (wrzesień-grudzień 2024 roku) – warsztaty w ramach których odbywały się spotkania dotyczące kultury amerykańskiej, w tym głównie komiksu amerykańskiego. Wydarzenie realizowano w ramach programu *america@your library* Ambasady USA w Warszawie i projektu „Amerykańska kultura, ruch i rozwój osobisty - wzmacnianie potencjału młodych osób i liderów w lokalnych społecznościach” (środki z Departamentu Stanu USA). Warsztaty z odbyły się wykorzystaniem nowoczesnego sprzętu - laptopów i tabletów graficznych. Zrealizowano 15 spotkań, w których wzięło udział około 250 osób.

FredroRyki (listopad 2024 roku) – zabawa słowem Aleksandra Fredro – konkurs na najlepszą interpretację dzieł Aleksandra Fredro wśród uczniów szkół zielonogórskich. W trakcie konkursu odbył się spektakl *Odludki i poeta*

w wykonaniu Teatru po Godzinach z Żarskiego Domu Kultury w reżyserii Alicji Wróbel. Łączna liczba uczestników 180 osób.

Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci (2 kwietnia 2024 roku) – obchodzony i świętowany był we wszystkich dziecięcych agendach bibliotecznych. W tym dniu odbyły się warsztaty i zabawy, a w Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa Bal Postaci z Książek dla Dzieci.

Znani zielonogórzanie czytają dzieciom (wrzesień-grudzień 2024 roku) – comiesięczne sobotnie spotkania, które organizowane były w Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa, popularyzujące czytelnictwo, połączone z warsztatami dla rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym. Gośćmi specjalnymi byli znani zielonogórzanie. Łącznie zrealizowano 4 spotkania, w których wzięło udział około 80 dzieci i ich opiekunów.

Mała Książka Wielki Człowiek (cały 2024 rok) – ogólnopolski projekt czytelniczy który przewidywał dla każdego czytelnika w wieku przedszkolnym wyprawkę czytelniczą (książka dla dzieci, broszura dla rodzica, zakładka oraz karta czytelnika). Czytelnik za każde wypożyczenie uzyskiwał naklejkę a po zgromadzeniu 10 otrzymywał Dyplom Małego Czytelnika.

Bingo Czytelnicze (październik – grudzień 2024 roku) – wyzwanie czytelnicze z nagrodami, dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa można było otrzymać kartę Czytelniczego Bingo. Następnie trzeba było wypożyczyć książkę na zadany temat, przeczytać, opowiedzieć o niej bibliotekarzowi (ustnie lub pisemnie) i otrzymać pieczętkę. Można było zdobyć Małe Bingo oraz Duże Bingo, zostać Pożeraczem Książek i odebrać drobny upominek.

Tydzień Teatru z Biblioteką (marzec 2024 roku) – trakcie Tygodnia Teatru zorganizowano spektakl dla dzieci, spektakl dla dorosłych „ONA”, warsztaty teatralne dla młodzieży oraz lekcję biblioteczną o teatrze. Wzięło w nim udział około 150 osób.

Projekt 1-2-3 Teatr (cały 2024 rok) – celem zajęć było zapoznanie dzieci i młodzieży z podstawową wiedzą o teatrze. Uczestnicy zajęć dowiadywali się, czym był teatr, poznawali ogólną historię tej dziedziny sztuki, rodzaje teatru, a także zdobywali wiedzę i umiejętności praktyczne. Celem spotkań było przygotowanie spektaklu teatralnego, który prezentowany był na zakończenie cyklu. W 2024 roku 1-2-3 TEATR sięgnął po sztukę napisaną na podstawie tekstu Rokksany Jędrzejewskiej-Wróbel *Nie dość błada królowna*, za którą otrzymał srebrne pióro Koszałka Opałka. Zajęcia te to dla młodych adeptów teatru nie tylko nowa wiedza i doświadczenie, którą mogli wykorzystać w swoim przyszłym życiu, ale także możliwość poznania osób o podobnych zainteresowaniach, nawiązania nowych przyjaźni, a także szansa na atrakcyjne spędzenie wolnego czasu. Niezmiernie istotnym elementem zajęć było zaznajomienie dzieci i młodzieży z różnorodnymi tekstami literackimi. Uczestnicy analizowali, interpretowali i rozkładali je na czynniki pierwsze oraz próbowali dostrzec w nich przesłania, które warto było pokazać na scenie. W 2024 roku odbyły się 32 warsztaty w których uczestniczyło 426 osób.

Spektakle Teatru Majaczek, składającego się z pracowników WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. W 2024 roku wystąpił 3 krotnie ze spektaklem pt. „Bajka o Pańci, co szczęście sprzedała” i 4 krotnie z premierowym spektaklem „Czekając na ...” na podstawie tekstu Mirosławy Szott *Czekając na śnieg*. Łącznie oba przedstawienia obejrzało 620 osób.

Inne wydarzenia dla dzieci

- Programowanie z robotem Quobo - spotkania dla najmłodszych czytelników z opiekunami – nauka programowania robotów (Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa);
- Tematyczne soboty – cykl zajęć dla dzieci i młodzieży, które były połączeniem głośnej lektury, zabaw ruchowych oraz warsztatu plastycznego. Były one skupione wokół ważnych dni w kalendarzu, np. Dnia Jeża, Dnia Kropki (Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa);
- Poszerzanie wiedzy na temat robotów, sztucznej inteligencji i jej roli we współczesnym świecie – cykl warsztatów z programowania robotów z klocków LEGO oraz Photon. Podstawy programowania blokowego, ćwiczenia z logicznego i kreatywnego myślenia (Mediateka „Góra Mediów”);
- Zabawa w detektywa – cykl spotkań kryminalnych dla dzieci. Zagadki na podstawie książki Grzegorza Kasdepke
- gry i zabawy edukacyjne dla dzieci z Zespołu Edukacyjnego nr 3, Szkoły Podstawowej nr 21 w Zielonej Górze (Filia nr 2);
- Spektakl „CZARY- MARY!” – grupy teatralnej IMPULS (teatr lalkowy) pod kierownictwem dr Teresy Samulczyk, (we współpracy ze Spółdzielczym Domem Kultury Nowita Zielonogórską Spółdzielnią Mieszkańców). Zajęcia literacko-teatralne dla dzieci w wieku 6-10 lat. (Filia nr 5);
- Zabawy z muzyką – spotkania dla przedszkolaków połączone z mini koncertami uczniów w Zespole Szkół Muzycznych im. Mieczysława Karłowicza w Zielonej Górze (Filia nr 9);
- 150. urodziny Maud – wydarzenia z okazji 150. Urodzin Lucy Maud Montgomery: spotkanie z uczniami Zespołu Edukacyjnego nr 10 w Zielonej Górze, połączone z czytaniem fragmentów *Anne z Zielonych Szczytów*, prelekcja dr Agnieszki Maruszewskiej *Lucy i Ania – marzycielki z Wyspy Księcia Edwarda*, pokaz strojów i fryzur z epoki w wykonaniu uczennic z Zespołu Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Zielonej Górze, warsztaty tworzenia mapy marzeń (Filia nr 9 i Lubuskie Laboratorium Książki);
- Rysujesz? Kreujesz? – cykl warsztatów plastycznych z wykorzystaniem długopisu 3D dla dzieci i młodzieży (Mediateka „Góra Mediów”).

Pozostałe większe inicjatywy, imprezy i spotkania cykliczne

8. Noworoczne Wierszowanie (18 stycznia 2024 roku) – według regulaminu każdy zgłoszony wiersz musiał nawiązywać do tematu zaproponowanego przez organizatora (POSTANOWIENIA) i w całości składać się ze słów/fraz/zwrotów z artykułu Henryka Krysiaka pt. *Gdzie zalutować garnek z archiwalnego numeru „Nadodrza”* 1970, nr 195. Udział w nim wzięło 26 uczestników. Pierwszą nagrodę otrzymali (ex aequo) Patrycja Mierzejewska i Marek Krukowski. Po przekazaniu nagród i dyplomów, wręczona została również Nagroda Szczęsnej Podkowy, zainicjowana przez Jerzego Szewczyka ze Stowarzyszenia Jeszcze Żywych Poetów. Otrzymała ją Helena Wolska z rąk Elżbiety Dybalskiej i Krzysztofa Szewczyka.

Tokarska. Poezja Zapisana od nowa (projekt literacko-artystyczny – warsztaty kaligraficzne realizowany w latach 2024-2025) – warsztaty kaligrafii miały na celu przypomnienie twórczości wybitnej zielonogórskiej poetki, Anny Tokarskiej oraz opanowanie sztuki artystycznego pisanie. Część warsztatową projektu, polegającą na nauce pisania kaligraficznego poprowadziła zielonogórska nauczycielka, specjalistka w zakresie sztuki kaligrafii i iluminacji, Katarzyna Lewandowska. Organizatorzy: WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze oraz Zespół Szkół Ekologicznych im. Unii Europejskiej.

Paczka dla Bezdomiczka (luty, maj, wrzesień, grudzień 2024 roku) – akcja zbierania mokrej karmy dla bezdomnych kotów w zamian za książkę. Organizator: Stowarzyszenie Inicjatywa dla Zwierząt. Współorganizator: WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.

Współorganizacja 69. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego (OKR) (maj 2024 roku) – etap wojewódzki, organizowany był przez WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, Towarzystwo Kultury Teatralnej w Warszawie. Konkurs był imprezą dla amatorów – otwartą dla uczniów szkół ponadpodstawowych, studentów i osób dorosłych. Konkurs prowadzony był w drodze wielostopniowych eliminacji – środowiskowych, miejskich, powiatowych. Etapem poprzedzającym występy uczestników na szczeblu ogólnopolskim był etap wojewódzki (do którego uczestników nominują Sądy Konkursowe ze szczebli powiatowych). OKR był imprezą o charakterze artystyczno-edukacyjnym: organizatorzy wszystkich przeglądów zapewnią uczestnikom udział w zajęciach seminaryjnych i warsztatowych oraz możliwość indywidualnej rozmowy z członkami Sądów Konkursowych. Konkurs przeprowadzany był w czterech kategoriach: turniej recytatorski, turniej poezji śpiewanej, teatr jednego aktora i wywiedzione ze słowa. W roku 2024 w wojewódzkim przeglądzie i towarzyszących mu warsztatach odbywających się w Bibliotece wzięło udział 68 uczestników z całego województwa lubuskiego.

Laboratorium Młodych – cykl, w którym młodzi użytkownicy Biblioteki mogli pokazać innym swoje pasje i zainteresowania oraz nauczyć innych czegoś, w czym się specjalizują. W 2024 w tym cyklu zorganizowano dwa warsztaty: „Bransoletki przyjaźni” i oraz „Skarpeta Mikołaja” oraz dwa spotkania pn. „Książki, filozofia i herbata” – Wydarzenie adresowane były do młodych myślicieli – młodzieży zainteresowanej książkami i filozofią. Zainicjowane zostały przez Macieja Starościca, uczestnika młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki. Podczas comiesięcznych spotkań młodzi rozmawiali na przeróżne tematy. Odbyły się 4 spotkania, w których uczestniczyło 31 osób.

Cykl spotkań z psychoterapeutą dla młodzieży i dorosłych – celem spotkań dla młodzieży z psychologiem i psychoterapeutą Piotrem Zbigniewem Kamratem była popularyzacja wiedzy na temat zdrowia psychicznego. W spotkaniach licznie uczestniczyła młodzież z zielonogórskich i lubuskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W 2024 roku zorganizowano 4 spotkania: „Uzależnienia w pigułce”, „Substancje psychoaktywne bez tabu”, „Wolni od nałogów - czyli jak żyć pełnią życia”, „Patostreamy czyli najciemniejsza strona Internetu - o bezpieczeństwie w sieci”. Natomiast celem spotkań z psychologiem i psychoterapeutą Piotrem Zbigniewem Kamratem, adresowanych do dorosłych, była popularyzacja wiedzy na temat zdrowia psychicznego. Spotkania miały postać rozmowy ze specjalistą, prowadzonej przez Annę Urbańską. W 2024 roku zorganizowano 3 spotkania: „Emocjonalny człowiek”, „Stres okiełznany”, „Perfekcyjne święta? Niekoniecznie! - Jak przeżyć ten czas w zgodzie ze sobą”. Łącznie w 2024 roku odbyło się 7 spotkań w których uczestniczyło 805 osób.

ALE DRAMA(T)! – w kwietniu 2024 roku Lubuskie Laboratorium Książki zainaugurowało nowy cykl wydarzeń, adresowanych do młodzieży, mających na celu zachęcenie młodych do czytania dramatów. W przedsięwzięcie pn. „ALE DRAMA(T)!” zaangażowali się uczniowie VII LO w Zielonej Górze, licealiści z Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Zielonej Górze oraz studenci filologii angielskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Czytano dramaty: Jolanty Fainstein *Balony*, Aleksandry Kurzawy *Sen* oraz sztukę w języku angielskim napisaną na podstawie *Alicji w krainie czarów - Alice in Wonderland*. W 3 wydarzeniach uczestniczyło 327 osób.

Obchody Europejskiego Dnia Języków (25 września 2024 roku) – spotkanie moderowane przez Agnieszkę Ginko-Humphries oraz Halinę Bohutę-Stapel. Podczas edukacyjnego quizu na temat języków Unii Europejskiej można było wygrać 20 nagród ufundowanych przez Europe Direct Zielona Góra, współorganizatora wydarzenia. Licznie zgromadzona publiczność (ok. 100 osób) usłyszała również gwarę wileńską, wyznania miłości w różnych językach oraz jedną z najbardziej popularnych niemieckich piosenek. Po części artystyczno-edukacyjnej odbył się koncert piosenek w języku polskim, angielskim i niemieckim Andrieja Kotina, zielonogórskiego barda, z gitarzystą Tomaszem Bubieniem.

Cykl spotkań i prelekcji na tematy społeczne i ekologiczne – zrealizowany we współpracy ze stowarzyszeniem My Zielonogórzanie. Podczas cyklu odbyły się następujące prelekcje: „Sztuka i atawizm – muzyka w obronie Odry”, „Czy zdrowie psychiczne, to temat tabu w naszym regionie?”, „Czy jest nadzieja dla lubuskich kolei?”, „Spółdzielczość jako odpowiedź na wyzwania współczesnego społeczeństwa”.

Psia środa – Biblioteka przyjazna czworonogom – celem cyklu było zainteresowanie miłośników psów działalnością Biblioteki oraz uwrażliwienie małych czytelników na opiekę nad zwierzętami. Podczas wydarzeń, które zorganizowano w czterech filiach bibliotecznych: Filia nr 2, Filia nr 5, Filia nr 12 oraz Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Biblioteka Pana Kleksa, dzieci miały możliwość wysłuchania opowiadania o psach oraz osobistego spotkania z psem i jego właścicielką, poznania różnych ras psów, ich zwyczajów oraz podstaw opieki nad czworonogami. Podczas akcji zbierano także karmę i akcesoria dla psów oraz kotów, które następnie przekazano Schronisku w Zielonej Górze i Fundacji 4Koty.

Dobry wieczór z filmem – seanse filmowe z prelekcją i dyskusją po, w ramach Ameryka@twojejbibliotece, a w czasie wakacji – WAFel, czyli Wakacyjna Akademia Filmowa.

VR w Bibliotece – cykliczne spotkania w Mediatece „Góra Mediów”, w trakcie których można było zanurzyć się w świat wirtualnej rzeczywistości ze wsparciem i pomocą bibliotekarza.

Projekt „Tam, gdzie oczy poniosą! Poznaj Zieloną Górę na dwóch kółkach” (maj-grudzień 2024 roku) – w ramach projektu odbywały się spotkania, warsztaty, impreza i gra plenerowa oraz debata skierowana do mieszkańców Zielonej Góry. Ich hasłem przewodnim było podróżowanie i wędrowanie. WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze zaproponowała czytelnikom grę terenową ph. „Rowerowe wyzwanie”, polegającą na odwiedzeniu jak największej liczby filii bibliotecznych (i jednoczesnym odnotowaniem na liczniku jak największej liczby kilometrów przejechanych po Zielonej Górze), wypożyczeniu materiałów bibliotecznych, a następnie zrobieniu zdjęcia przed wejściem do filii razem z rowerem. Ponadto częścią zadania były spotkania i warsztaty, na których rozmawialiśmy o bezpieczeństwie, kulturze na drodze, a także możliwościach krajoznawczych, jakie daje rower i „dwie nogi”. Odbyło się ogółem 8 spotkań w 4 agendach (Filia nr 1, Filia nr 4, Filia nr 5 i Mediateka „Góra Mediów”), 1 pokaz filmowy, 1 spotkanie piknikowe, gra terenowa – konkurs i debata w których uczestniczyły 282 osoby. Zadanie realizowane we współpracy ze SBP Zarząd Oddziału w Zielonej Górze. Zrealizowano przy pomocy finansowej Miasta Zielona Góra.

Święto przesilenia letniego Iwana Kupały - Свято літнього сонцестояння „Івана Купала” (5 lipca 2024 roku) – wydarzenie związane z obrzędami dotyczącymi Nocą Kupały. W trakcie spotkania artyści z zespołu Ternowa Róża ze wsparciem sekcji kulturalnej Domu ukraińskiego oraz zespół międzynarodowego klubu seniora przy Caritasie Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej wprowadzili nas w obyczaje związane z Nocą Kupały. W Galerii Biblioteki goście mogli obejrzyć obrazy ukraińskiego malarza Rostislava Klimishina. W spotkaniu uczestniczyło około 100 osób.

Dziady wiedźmińskie (24 października 2024 roku) – integracyjne spotkanie zorganizowane w Mediatece „Góra Mediów” dla młodzieży i dorosłych, popularyzujące interdyscyplinarność kultury popularnej poprzez fantastykę i spędzanie czasu bez ekranów.

Prelekcje i warsztaty dot. branży gier wideo – warsztaty zorganizowane w Mediatece „Szklana Pułapka” wprowadzające do tworzenia gier w Unity”, „Jak zrobić grę tekstową w jeden wieczór? Wprowadzenie do Twine”, „Jak dostać się do gamedev'u?”, „Przewodnik dla artystów 3D”.

Europejska Zielona Góra - a guided walk in English around the old town (30 września 2024 roku) – w ramach Europejskiego Dnia Języków zorganizowano spacer po zielonogórskiej starówce, z przewodnikiem w języku angielskim, na który zaproszono mieszkańców. Inicjatywa Biblioteki Obcojęzycznej oraz Europe Direct Zielona Góra polegała nie tylko na nauce j. angielskiego, ale także odkrywaniu europejskiego dziedzictwa Zielonej Góry. Krzysztof Gawryluk zielonogórski przewodnik opowiadał, m.in. o: spalonej przez Niemców synagodze, o Wydarzeniach Zielonogórskich z 1960 roku i św. Urbanie – rzymskim patronie Zielonej Góry.

Dobrostan – w październiku 2024 roku Biblioteka Obcojęzyczna i Lubuskie Laboratorium Książki rozpoczęły prowadzenie nowej formy działalności dla czytelników: comiesięcznych spotkań w kręgu pt. Dobrostan – budowanie wspólnoty osób zaangażowanych w rozwój osobisty i pozytywne myślenie. W pierwszej części spotkania odbywała się rozmowa w kręgu na konkretny temat związany z szeroko pojętym dobrostanem, każda osoba po kolei dzieliła się swoimi przemyśleniami (poruszono takie tematy jak: Czym jest dla nas dobrostan, Światło i co nas rozświetla, Czas i na co jest teraz czas w Twoim życiu). W drugiej części prowadzone były różnorodne działania artystyczne – można było wymienić się dobrą energią, wzmocnić kreatywność i chęć rozwoju osobistego. (np. ozdabianie pudełek wspomnień, wykonywanie lampionów i mapy marzeń). Spotkania trwały około 2,5 godzin i nawiązywały do innych inicjatyw powracających do tradycji naszych przodków, którzy spotykali się w domach, żeby wspólnie spędzić czas, gotować, szyć, modlić się, rozmawiać. Każde spotkania były inne i niepowtarzalne, bo kształtowane były przez osoby, które brały w nich udział. Takie działania budowały pozytywny wizerunek Biblioteki jako miejsca oddechu i ostoji w czasach pośpiechu i stresu, miejsca, gdzie myśli się o naszym Dobrostanie.

Malowane dźwiękiem! – cykliczne warsztaty z dźwiękoterapii organizowane przez Filie nr 5.

Spotkania z podróżnikami – cykliczne spotkania z zielonogórczanami, którzy lubią podróżować i chcą o swoich wrażeniach opowiedzieć. W 2024 roku w Filii nr 12 odbyło się 9 spotkań i fotorelacji z podróży. W ich trakcie przedstawiono następujące zagadnienia: Byle dalej - Japonia (G. Woźniakowski), Kenia (K. Haręza i T. Bobrowski), Wiosenne przebudzenie (M. Łysakowski), Poczta z Antypodów – Australia (M. Kurzawa), Sri Lanka i Malediwy (J. Dziudziel), Brazylia... (G. Woźniakowski), Palce Chalkidiki, czyli Grecja mnie znana (M. Fraszewska), Afryka dzika (G. Woźniakowski), Nowa Zelandia - kraj kiwi i kiwi (M. Kurzawa).

Multicultural meeting / Spotkanie Wielokulturowe – anglojęzyczne wielokulturowe spotkania odbywały się raz w miesiącu przez cały 2024 rok w Filii nr 4. W spotkaniach uczestniczyli obcokrajowcy, którzy mieszkali w Zielonej Górze oraz inne osoby, zainteresowane spotkaniem z obywatelami innych krajów. Podczas spotkań

uczestnicy mogli podzielić się swoim doświadczeniem z życia w Zielonej Górze; porozmawiać po angielsku oraz dowiedzieć się więcej o wydarzeniach organizowanych dla obcokrajowców i osób anglojęzycznych w Zielonej Górze.

Biblioteka w walizce (cały 2024 rok) – akcja adresowana była do dzieci z najmłodszych grup przedszkolnych, które jeszcze nie odwiedzają biblioteki. Prowadzona była w przedszkolach, miała na celu rozbudzenie zainteresowania książkami u najmłodszych dzieci. Podczas spotkania dzieci miały okazję posłuchać książki czytanej przez bibliotekarza, animowanej przy użyciu pacynki, kostiumów i rekwizytów, a także obejrzeć książki przyniesione w walizce z biblioteki. Spotkania prowadzone były w zielonogórskich przedszkolach przez Lubuskie Laboratorium Książki. Łącznie zorganizowano 16 spotkań, w których uczestniczyło 405 osób.

W 2024 roku w poszczególnych agendach WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze funkcjonowały różne kluby m.in.: Klub Książkowy „Libro” (literatura kobieca) i Klub Kryminału - cykliczne spotkania z książką dla fanów gatunku (Filia nr 8), Klubu Gier Planszowych – cykliczne spotkania z planszówkami (Filia nr 8).

10/ Działalność naukowa Biblioteki

1. W 2024 roku drukiem oraz na portalach internetowych ukazało się ok. 89 publikacji, w tym monografie, wydawnictwa zbiorowe i artykuły w czasopismach naukowych, popularnonaukowych, branżowych oraz społeczno-kulturalnych m.in.: „Zielonogórskie Studia Bibliotekoznawcze”, „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne”, „Bibliotekarz Lubuski”, „Biblioteka Publiczna”, „Poradnik Bibliotekarza”, „Adhibenda. Rocznik Archiwum Diecezji w Zielonej Górze”, „Filologia Polska. Roczniki naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego”, „Miesięcznik Odra”, „Akant. Miesięcznik Literacki”, „Śląsk. Miesięcznik Społeczno-Kulturalny”, „Rocznik Historii Prasy Polskiej”, „Pasje Literackie” jak również „Ziemia Lubuska”. Do druku zostało złożonych kolejnych 12 artykułów.
2. 11-13 września 2024 roku – Organizacja interdyscyplinarnej konferencji naukowej „Miasto starsze niż prasa II” Organizatorzy: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, Komisja Prasoznawcza PAN, Oddział w Krakowie, Katedra Wiedzy o Mediach Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Zakład Dziennikarstwa i Nauk o Mediach Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Łączna liczba uczestników 80 osób.
3. 20-22 listopada 2024 roku – Organizacja międzynarodowej konferencji naukowej „Modernizacja przestrzeni i co dalej? Doświadczenia i wyzwania partnerów”. Organizatorzy: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Zarząd Oddziału w Zielonej Górze. W trakcie konferencji odbyło się III Forum Bibliotek Lubuskich oraz Konferencja Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych. Łącznie w trzech dniach konferencji wzięły udział 272 osoby z 63 placówek bibliotecznych.
4. Organizacja 9 spotkań w ramach konwersatoriów bibliotekoznawczych:
XIII edycja
- 17 stycznia 2024 roku, dr Agnieszka Staniszevska-Mól (Biblioteka Kraków), „Książkomaty – blaski i cienie”.
- 21 lutego 2024 roku, prof. dr hab. Marian Kisiel (Uniwersytet Śląski w Katowicach), „Potrójna bezdomność. O wczesnej prozie Marka Hłaski”.
- 20 marca 2024 roku, dr hab. Agnieszka Wandel, prof. UW r (Uniwersytet Wrocławski), „Informacja kontra ideologia - książki do edukacji seksualnej dzieci i młodzieży wczoraj i dziś”.
- 17 kwietnia 2024 roku, dr Stanisław Skórka (Biblioteka Główna Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie/ Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie), „Inteligentne ekosystemy w bibliotece. Koncepcja projektowania cyfrowych usług”.
- 12 czerwca 2024 roku, dr Magdalena Cyrklaff-Gorzycza (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), „Efektywne komunikowanie się w pracy z ludźmi”.

XIV edycja

- 11 września 2024 roku, prof. dr hab. Agnieszka Ogonowska (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie), „Kompetencje cyfrowe i edukacja medialna 4.0. Nowe wyzwania cywilizacyjne i perspektywy badawcze w erze algorytmów i sztucznej inteligencji”.
 - 16 października 2024 roku, prof. dr hab. Anna Nasiłowska (Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk), „Czy Mroźek stanie się Fredrą?”.
 - 20 listopada 2024 roku, dr hab. Grzegorz Gmiterek, prof. UW (Uniwersytet Warszawski), „Biblioteka w środowisku Internetu społecznościowego i mobilnych technologii”.
 - 18 grudnia 2024 roku, dr Gabriela Augustyniak-Żmuda (Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie), „Socjolingwistyczne badania na zachodnim i wschodnim pograniczu Polski”.
- Łączna liczba uczestników w 9 konwersatoriach: 488 stacjonarnie i 516 on-line.
5. Organizacja 5 spotkań w ramach comiesięcznych szkoleń pracowników WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
 6. Organizacja Konkursu: 30. Lubuski Wawrzyn Literacki, 19. Lubuski Wawrzyn Naukowy i 10 Lubuski Wawrzyn Dziennikarski.
 7. Realizacja projektu „Digitalizacja starodruków i tek prof. J. Kostrzewskiego ze zbiorów Biblioteki Norwida i Seminarium w Paradyżu” – IV etap; w ramach projektu zakupiono również sprzęt komputerowy (3 zestawy

- komputerowe i 2 dyski twarde). Projekt zrealizowano w ramach finansowania z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Kultura Cyfrowa” oraz dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.
8. Organizacja cyklu 8. spotkań ph. Rozmowy o Zielonej Górze, których tematem przewodnim była historia miasta Zielona Góra. Organizatorzy: Towarzystwo Miłośników Zielonej Góry WINNICA, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
 - 27 lutego 2024 roku – Życie religijne w Zielonej Górze. Goście wydarzenia: dr hab. Daniel Koteluk, dr Przemysław Góralczyk.
 - 26 marca 2024 roku – Zielonogórskie Zagłębie Kabaretowe. Goście wydarzenia: Dariusz Kamys, Władysław Sikora. Prowadzenie: Jarosław Sobański.
 - 23 kwietnia 2024 roku – Krajobraz kulturowy Zielonej Góry w twórczości wybranych pisarzy lubuskich po roku 1989. Gość spotkania prof. dr hab. Katarzyna Meller, poznanianka, absolwentka i od 1979 r. pracownik UAM; polonistka, historyk literatury i kultury. Prowadzenie: Magdalena Faron.
 - 28 maja 2024 roku – Demografia i struktura społeczna Zielonej Góry. Prowadzenie dr hab. Dorota Szaban, prof. UZ i dr Krzysztof Lisowski.
 - 25 czerwca 2024 roku – Kultura nieprofesjonalna w Zielonej Górze. Goście wydarzenia: Wiesława Błachowiak oraz Mirosław Musioł. Moderator: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof. UZ.
 - 26 września 2024 roku – Sławni ludzie w Zielonej Górze. Goście wydarzenia: regionalista, Tomasz Czyżniewski oraz dr Bartłomiej Gruszka z Fundacji Tłocznia.
 - 29 października 2024 roku – Rozwój przestrzenny Zielonej Góry. Goście spotkania: dr hab. Anna Bazan-Krzywoszańska, prof. UZ oraz Małgorzata Maško-Horyza (dyrektor Departamentu Rozwoju Miasta Zielona Góra).
 - 26 listopada 2024 roku – Radio Zachód. Goście wydarzenia: red. Tadeusz Krupa oraz red. Ryszard Malitowski.
 9. Organizacja 1 spotkania wspólne z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu w ramach Centrum Edukacyjnego IPN Przystanek Historia w Zielonej Górze:
 - 19 kwietnia 2024 roku – Promocja książki Macieja *Kościuszki Armia Czerwona w Wielkopolsce w latach 1945-1946 w świetle dokumentów polskiej administracji*. Uczestnikami debaty, moderowanej przez prof. UAM dr. hab. Konrada Białeckiego, naczelnika Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Poznaniu, byli: prof. dr hab. Jakub Wojtkowiak z Wydziału Historii UAM, dr Tadeusz Dzwonkowski, wieloletni dyrektor Archiwum Państwowego w Zielonej Górze oraz autor książki, dr Maciej Kościuszko z Biblioteki Głównej AWF w Poznaniu.
 10. Organizacja 1 spotkania naukowego w ramach cyklu „Bliskie nieznanne. Naukowe spotkania z tradycją i kulturą” wspólnie z Lubuskim Towarzystwem Naukowym w Zielonej Górze:
 - 11 czerwca 2024 roku – odbyło się spotkanie *Górale czadeccy z Bukowiny - ich losy i życie na Ziemi Lubuskiej*. Prelegentkami były: dr hab. Joanna Gorzelana, prof. UZ i dr hab. Anastazja Seul, prof. UZ. Moderator prof. dr hab. Bogumiła Burda.
 11. Organizacja cyklu „Lubuskie Winnice Znane i Nieznane” – 4 spotkania:
 - 18 czerwca 2024 roku – Winnica Adam Płoński,
 - 17 września 2024 roku – Winnica Pod Winną Górą,
 - 15 października 2024 roku – Fundacja Tłocznia,
 - 10 grudnia 2024 roku – Winnica Pod Lipą.
 12. 27 grudnia 2024 roku – wieczornica z okazji obchodów 106. Rocznicy Powstania Wielkopolskiego. Organizatorzy: Lubuska Grupa Eksploracyjna Nadodrze, Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego Oddział Lubuski z siedzibą w Zielonej Górze, WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. W programie znalazły się m.in. wykład Pawła Stachowiaka z Muzeum Archeologicznego Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z/s w Świdnicy pt. *Śladami bitew i potyczek powstańców na Ziemi Lubuskiej „Nowe Kramsko 1919”* oraz pokaz filmu dokumentalno-fabularnego „Zwycięstwo. Powstanie Wielkopolskie 1918-1919”.
 13. 30 stycznia 2024 roku – Promocja książki *Wojna nowego wieku? Agresja Rosji przeciw Ukrainie 2022-2023* Andrzeja Małkiewicza i Piotra Szymanica. Prowadzenie: prof. dr hab. Ryszard Zaradny, prof. UZ.
 14. 21 listopada 2024 roku – Wykład dr Bartosza Gruszki pt. *O regionie w przestrzeni biblioteczej. Jak wyglądali dawni zielonogórzanie? Wokół badań najstarszej nekropolii miejskiej*.
 15. Udział przedstawiciela Biblioteki w pracach Komisji Prasoznawczej PAN oddział w Krakowie (dr. Andrzej Buck) oraz Wydziałowej Rady Programowej kierunku filologia polska Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Wydziałowej Rady Programowej kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna Uniwersytetu Zielonogórskiego (dr. Przemysław Bartkowiak).
 16. Udział dr. Andrzeja Bucka w pracach Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP.
 17. Udział dr. Andrzeja Bucka jako recenzenta w pracach naukowego czasopisma punktowanego – „Przegląd Biblioteczny” (70 punktów).
 18. Udział dr. Przemysława Bartkowiaka jako recenzenta w pracach naukowego czasopisma punktowanego „In Gremium. Studia nad Historią, Kulturą i Polityką” (40 punktów). Jest to rocznik wydawany od 2007 roku przez Instytut Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

19. Udział dr. Przemysława Bartkowiaka w pracach zespołu redakcyjnego recenzowanego czasopisma popularnonaukowego „Ziemia Lubuska” wydawanego przez Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.
20. W 2024 roku pracownicy WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze wygłosili kilka wykładów naukowych oraz popularnonaukowych dla różnych grup społecznych oraz wzięli udział w konferencjach naukowych, popularnonaukowych oraz branżowych.

11/ Zadania administracyjne, inwestycyjne i remonty

1. Dokonano aktualizacji części posiadanej dokumentacji (audyt energetyczny budynku, Studium Wykonalności, dokumentacja aplikacyjna) oraz opracowano dokumentację projektową (instalacje elektryczne, oświetlenie, fotowoltaika) do projektu pn. „Przekształcenie gmachu głównego Biblioteki Norwida w budynek zeroemisyjny poprzez realizację innowacyjnego, hybrydowego źródła energii opartego o odnawialne źródła energii”. Zakres inwestycji obejmował będzie m.in.: budowę instalacji ogniw fotowoltaicznych (odnawialnych źródeł energii elektrycznej); budowę oraz integrację z instalacją PV akumulatora(ów) energii elektrycznej, a także w przypadku pozytywnych efektów analiz optymalizacyjnych, dodatkowo zasobników ciepła; wymianę oświetlenia na inteligentne i energooszczędne; modernizację instalacji elektrycznej w budynku biblioteki na bardziej efektywną energetycznie oraz przygotowaną do współpracy z instalacją ogniw fotowoltaicznych; wymianę podgrzewaczy ciepłej wody użytkowej na nowoczesne ze zintegrowaną pompą ciepła wraz z miejscową wymianą instalacji c.w.u.; budowę źródła ciepła (c.o.) opartego o pompy ciepła, budowę systemu odzysku ciepła z powietrza wentylacyjnego; opracowanie i wdrożenie systemu monitoringu zużycia energii oraz optymalizacji jej wykorzystania, w szczególności pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Złożono wniosek aplikacyjny o dofinansowanie projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 – Działanie FELB.2.1. Efektywność Energetyczna. Rozpoczęcie realizacji projektu uzależnione jest od uzyskania dofinansowania wniosku ze środków unijnych. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego lub z innej ścieżki aplikacyjnej.

2. Przygotowano dokumentację projektową z określeniem zakresu prac, przedmiarów robót i kosztorysami inwestorskimi dotyczącą modernizacji i nowej aranżacji holu w budynku głównym, przy al. Wojska Polskiego 9. Opracowano projekty techniczne (instalacji elektrycznej oświetlenia i projektu budowlanego konstrukcji antresoli w holu) oraz projekty sanitarne przebudowy systemu instalacji centralnego ogrzewania oraz wentylacji w holu oraz modernizacji Działu Informacji Regionalnej i Bibliograficznej i modernizacji Patio. Dokumentację opracowano w ramach przygotowań do projektu pn. „Dokończmy modernizację Norwida. Przebudowa i aranżacja holu głównego z przestrzenią parteru (Etap I)” i złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 – Działanie FELB.05.04 – Infrastruktura Kulturowa i Turystyczna. Zadanie sfinansowano ze środków Marszałka Województwa Lubuskiego przyznanych Bibliotece na ten cel w wysokości 200 000,00 zł.

3. Rozpoczęto prace w zakresie opracowania Ekspertyzy Przeciwpożarowej dla budynku głównego WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w związku z modernizacją (przebudową) holu na parterze budynku z przestrzenią przyległą w celu uzgodnienia proponowanych rozwiązań z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wielkopolskim.

4. W ramach przygotowań do modernizacji i nowej aranżacji holu z przestrzenią przyległą na parterze budynku głównego przeprowadzono prace tynkarsko-malarskie, związane z obróbką i obudową ościeży wymienionych ścianek aluminiowo-szklanych do agend udostępniania i zamontowaniu przeszklonej ściany z drzwiami wejściowymi do Patio.

5. Zrealizowano projekt dostawy książkomatu dla WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Wykonano fundament betonowy z uzziemieniem oraz położeniem instalacji elektrycznej i internetowej przed wejściem do budynku, przy podjeździe dla osób z niepełnosprawnościami. Postawiono, podłączono i uruchomiono urządzenie, które skonfigurowano z Kompleksowym Systemem Zarządzania Biblioteką „PROLIB” (zadanie realizowane w ramach projektu – środki pozyskane od darczyńcy – LOTTO – 160 000,00 zł, wkład własny z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego – 40 000,00 zł, środki własne WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze – 24 000,00 zł). Całkowita wartość projektu – 224 000,00 zł.

6. W ramach projektu „Digitalizacja starodruków i tek prof. J. Kostrzewskiego ze zbiorów Biblioteki Norwida i Seminarium w Paradyżu” – IV etap, realizowanego z dofinansowaniem środków MKiDN, przeprowadzono procedurę zapytań ofertowych na usługi digitalizacji starodruków, która doprowadziła do podpisania umowy z wykonawcą i realizacji zadania. W ramach projektu zakupiono również sprzęt komputerowy (3 zestawy komputerowe i 2 dyski twarde). Łączna wartość projektu: 89 313,45 zł, w tym dofinansowanie MKiDN – 71 000,00 zł wkład własny z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego - 18 300,00 zł, środki własne WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze – 13,45 zł).

7. Przeprowadzono remont pomieszczenia na III piętrze w budynku głównym WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, które zaadoptowano na pokój socjalny dla pracowników Biblioteki. Remont obejmował szpachlowanie i malowanie ścian, położenie paneli na podłodze, przeróbki instalacji wodno-kanalizacyjnej, zakup i zmontowanie mebli kuchennych, stołu i krzeseł oraz podłączenie elektrycznego przepływowego podgrzewacza wody. Wyposażenie pomieszczenia uzupełniono o nową lodówkę, kuchenkę mikrofalową oraz czajnik.

8. Zamontowano energooszczędne, ledowe oprawy oświetleniowe w Centrum Bibliotecznego dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa na parterze w budynku głównym Biblioteki. Pomalowano część ścian przy

ładzie obsługi czytelnika oraz w holu. Wzmocniono również poręcz przy schodach wejścia na antresolę do Lubuskiego Laboratorium Książki.

9. Uzupełniono wyposażenie klubu Pro Libris Cafe na parterze przy wejściu do Biblioteki o nowe okrągłe stoliki kawiarniane i nowe regały. Pomalowano drewniane okładziny boazerijne przy drzwiach wejściowych.

10. Zamontowano urządzenia klimatyzacji w pomieszczeniach biurowych na II piętrze (Dział Administracyjno-Gospodarczy) i III piętrze (Dział Public Relations) w budynku głównym Biblioteki.

11. Uporządkowano tereny zielone przed budynkiem Biblioteki wzdłuż wejścia głównego. Zmieniono miejsce usytuowania ławeczek „Skweru poetów”. Przy współpracy z Zakładem Gospodarki Komunalnej w Zielonej Górze utworzono klomb z nasadzeniami wieloletnich roślin ozdobnych.

12. Pomalowano część ścian w Sali im. Janusza Koniusza na parterze WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Na ścianach zamontowano drewniane deski osłaniające ściany przed zniszczeniem przez oparcia krzeseł ustawionych w ostatnim rzędzie i dostawek wzdłuż wejść do Sali.

13. Częściowo zmieniono aranżację przestrzeni w Dziale Informacji Regionalnej i Bibliograficznej. Przetawiono część regałów na prasę i zmieniono ustawienie biurka, zyskując otwartą przestrzeń.

14. Przeprowadzono procedurę rozeznania rynku na konserwację dźwigów osobowych i towarowych eksploatowanych w budynku głównym Biblioteki. W wyniku przeprowadzonego postępowania została podpisana umowa serwisowa konserwacji tych urządzeń na kolejne 2 lata (do 31 marca 2026 roku).

15. Zamontowano drzwi ognioodporne do pomieszczenia Serwerowni na IV piętrze w budynku głównym, osadzono nową ościeżnicę, a ściankę z drzwiami zabezpieczono dodatkowo ognioodporną płytą kartonowo - gipsową.

16. Przeprowadzono konserwację urządzeń klimatyzacji zamontowanych w pomieszczeniach budynku głównego Biblioteki oraz próbę szczelności instalacji gazowej w budynku a także przegląd przewodów kominowych i wentylacyjnych oraz konserwację przeciwpożarowego systemu alarmowego i konserwację gaśnic a także konserwację automatycznych drzwi w zespołach wejściowych do budynku Biblioteki.

17. Kontynuowano działania w zakresie zużycia prądu i ciepła w związku z kryzysem energetycznym. Zrealizowano zarządzenie zobowiązujące pracowników do skutecznego ograniczenia zużycia mediów. U dostawców mediów (ENEA, Elektrociepłownia „Zielona Góra S.A.”) złożono stosowne oświadczenia do zamrożenia cen dostawy energii elektrycznej i ciepła.

18. Kontynuowano prace remontowo – modernizacyjne w zakresie uzupełnienia wyposażenia oraz poprawy estetyki i funkcjonalności pomieszczeń:

- Zmieniono aranżację przestrzeni Biblioteki Obcojęzycznej na antresoli w Wypożyczalni Głównej. Wymieniono część regałów i szafek. Usunięto zbędne elementy wyposażenia. Przygotowano nowy układ rozstawienia regałów i pozostałego umeblowania,

- Zaaranżowano „kącik czytelnika” w holu głównym, wyłożono kawałek wykładziny parkietowej ustawiono kanapę, fotele, stoliki i donice z kwiatami. Przestrzeń dopełniono nową ścianką reklamową „Norwida”,

- Zamontowano rolety w części okien Wypożyczalni Głównej,

- Zakupiono metalową szafę z szufladami do przechowywania wystaw na potrzeby Pracowni Plastycznej,

- Zakupiono 37 krzeseł komputerowych z regulowanymi podłokietnikami dla pracowników działów w budynku głównym i w filiach WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze,

- Uzupełniono brakującą część rury spustowej odbierającej wody opadowe na elewacji zewnętrznej części niskiej budynku Biblioteki od strony „Castoramy”. Całość systemu odwodnienia wyposażono w dodatkowe mocowania do elewacji,

- Pomalowano ściany ekspozycji obrazów w Mediatece „Góra Mediów”. W ramach uzupełnienia wyposażenia zakupiono stół, fotele i witrynę szklaną,

- Wyczyszczono i gruntownie umyto elementy blaszane głównego zespołu wejściowego do budynku oraz wejścia do Centrum Bibliotecznego dla Dzieci i Młodzieży – Biblioteki Pana Kleksa, wyczyszczono pod ciśnieniem schody wejścia głównego i schodów pieszych,

- W ramach doposażenia Centrum Bibliotecznego dla Dzieci i Młodzieży – Biblioteki Pana Kleksa zakupiono dodatkowy regał, stolik, krzeselka i foteliki do „kącika malucha”. Uzupełniono oświetlenie w Sali animacyjnej.

- Zamontowano nowe reflektory halogenowe oświetlenia opaski chodnikowej wzdłuż budynku od strony parkingu oraz na wejściu do pomieszczeń Zielonogórskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku,

- Częściowo uporządkowano pomieszczenia techniczne na niskim parterze wyniesiono i wywieziono do utylizacji zbędne meble i sprzęty w tym zlikwidowany sprzęt komputerowy i urządzenia elektroniczne.

19. Wykonano także szereg prac remontowo-modernizacyjnych w lokalach filii miejskich, dzięki którym poprawiono estetykę i podniesiono funkcjonalność pomieszczeń:

- We współpracy ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Zacisze” w Zielonej Górze przeprowadzono kapitalny remont lokalu Filii nr 3 przy ul. Kokosowej w Zielonej Górze. Spółdzielnia wykonała roboty budowlane (szpachlowanie i malowanie ścian i sufitu, położenie nowej wykładziny obiektywnej pcv i wymiana drzwi wejściowych). Biblioteka wymieniła całkowicie wyposażenie Filii (zakup nowych regałów na książki, lady obsługi czytelników, stołów i mebli do kącika malucha).

- Zamontowano energooszczędne, ledowe oprawy oświetleniowe w pomieszczeniu Filii nr 1 przy ul. Ptasiej w Zielonej Górze. Zaizolowano zacieki, wyszpachlowano i pomalowano sufit oraz część ścian,

- Uzgodniono i koordynowano prace remontowe korytarza oraz klatki schodowej Filii nr 12 przy ul. Morelowej w Zielonej Górze (prace remontowe wykonała Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa, w której Biblioteka wynajmuje lokal na Filii),

- Zamontowano ledowy reflektor z czujnikiem zmierzcho-ruchowym nad wejściem do Filii nr 8 przy ul. Spawaczy oraz Filii nr 1,11 przy ul. Ptasiej.

- Przeprowadzenie uzgodnień i wyklejenie w oknach Zielonogórskiej Palmiarni napisu „MEDIATEKA”,

- Zamontowano wolnostojące tablice informacyjne filii według ujednoliconej szaty graficznej. Plansze zamontowano w pobliżu Filii nr przy ul. Kokosowej, Filii nr 8 przy ul. Konstruktorów oraz Filii nr 12 przy ul. Morelowej.

20. W celu uzupełnienia lub wymiany w 2024 roku zrealizowano zakupy następującego sprzętu komputerowego i oprogramowania:

- Zakup 3 zestawów komputerowych oraz 2 dysków zewnętrznych (zakup w ramach projektu „Digitalizacja”);

- Zakup 7 zestawów komputerowych i 3 laptopów na potrzeby działów w budynku głównym i w filiach;

- Zakup laptopa i drukarki laserowej do Działu Promocji i Organizacji Wydarzeń;

- Zakup urządzenia wielofunkcyjnego SHARP do holu na II piętrze;

- Zakup kolorowej drukarki Konica Minolta na potrzeby Pracowni Plastycznej;

- Zakup monitora interaktywnego do Sali Wykładowej im. dr. Grzegorza Chmielewskiego na II piętrze (przygotowanie konstrukcji z uchwytem, położenie niezbędnej instalacji internetowej, HDMI, zasilanie, podłączenie i uruchomienie urządzenia);

- Zakup drukarki etykiet ZEBRA w związku z wdrożeniem modułu wyposażenia – ewidencja ilościowa oraz monitora do Działu Księgowości;

- Zakup drukarki etykiet ZEBRA na potrzeby Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów (drukowanie nalepek z kodem kreskowym na książki);

- Zakup 3 przełączników CISCO – switchy zwiększających ilość punktów dostępowych do Internetu w Sali Janusza Koniusza, Sali Wykładowej im. dr. Grzegorza Chmielewskiego na II piętrze oraz Klubie Pro Libris Cafe;

- Zakup 2 wewnętrznych dysków twardych 12 TB na potrzeby Pracowni Digitalizacji;

- Oprogramowanie antywirusowe ESET (odnowienie na kolejny rok – 170 licencji);

- Wykupienie rocznej polisy serwisowej oprogramowania sklepu internetowego;

- Wykupienie na kolejny rok polisy serwisowej dla Kompleksowego Systemu Zarządzania Biblioteką PROLIB funkcjonującego w Bibliotece i oprogramowania narzędziowego PROGRESS;

- Przeprowadzenie nowej konfiguracji w zakresie zabezpieczeń i uruchomienia nowego serwera poczty elektronicznej WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Założenie i skonfigurowanie nowych skrzynek pocztowych wszystkim pracownikom;

- Wykupiono abonamentu roczny wsparcia serwisowego dla urządzenia Firewall zabezpieczającego sieć komputerową WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze przed atakami z zewnątrz;

- Zakupiono roczną licencję dostępową do oprogramowania Team Viewer Business do zdalnego zarządzania urządzeniami komputerowymi w ramach Centrum Przetwarzania Danych Bibliotecznych funkcjonującego w WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.

21. Ponadto prowadzono drobne naprawy i bieżącą konserwację urządzeń i sprzętu w celu zachowania ich właściwego stanu technicznego i umożliwienia prawidłowego funkcjonowania poszczególnych działów w budynku głównym i w filiach. Kontynuowano także prace remontowo-modernizacyjne w zakresie uzupełnienia wyposażenia oraz poprawy estetyki i funkcjonalności pomieszczeń wewnątrz i terenu wokół WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.

22. Prowadzono całkowitą obsługą transportową gmachu głównego i filii WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w zakresie m.in.: rozwożenie książek do filii (nowości; z oprawy, zwrotów książek z biblioboxu), zabieranie książek do zbiorów zabezpieczonych i makulatury; wyjazdy z Działem Badań Analiz i Metodyki do Bibliotek położonych w południowej i północnej części województwa Lubuskiego; realizacja transportu przy różnego rodzaju zakupach związanych z bieżącą działalnością i przewożeniu różnych rzeczy do Biblioteki i na filie; zapewnienie transportu przy odbiorze książek i czasopism darowanych Bibliotece przez instytucje i osoby prywatne.

23. Realizacja zadań związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz ochroną ppoż. wynikających z zaleceń inspektora bhp (przeglądy i konserwacja gaśnic i hydrantów, konserwacja systemu oddymiania, pomiary rezystancji izolacji i skuteczności zerowania instalacji elektrycznej, zakupy środków higieny osobistej i odzieży roboczej należnej pracownikom. Szkolenia pracowników w zakresie BHP i ppoż).

Inne zadania:

Pracownicy Archiwum Państwowego w Zielonej Górze dokonali przeglądu niektórych grup akt znajdujących się w Archiwum Biblioteki celem ustalenia ich wartości historycznej (konsultacja mailowa i telefoniczna). W jej wyniku, do brakowania przygotowano 209 j.a. ujętych w 178 poz. spisu. Po uzyskaniu zgody Archiwum Państwowego w Zielonej Górze, dokumentację ujętą w 178 poz. spisu (tj. ok. 4,53 mb.) przekazano do zniszczenia.

12/ Pozyskiwanie środków finansowych (wkładów własnych) z programów Unii Europejskiej, fundacji, funduszy, programów operacyjnych itp.

Lp.	Nazwa zadania	Źródło finansowania	Kwota dofinansowania w zł
1.	Dyskusyjne Kluby Książki 2024 w południowej części województwa lubuskiego	Instytut Książki/Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego (wkład własny 25 000 zł)	125 877,00 zł
2.	Publikacja „Pro Libris. Lubuskiego Pisma Literacko Kulturalnego”	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego/Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego (wkład własny 9 200 zł)	44 200,00 zł
3.	Ulubione role drugoplanowe podczas 10 (13). Kozzi Film Festiwal. Festiwal Filmu, Teatru i Książki Kozzi Nowicki Hłasko	Polski Instytut Sztuki Filmowej Exalo Drilling S.A., LUG Light Factory Sp. z o.o., Lumel S.A. (wkład finansowy 40 000 zł)	80 000,00 zł
4.	Digitalizacja starodruków i tek prof. J. Kostrzewskiego ze zbiorów Biblioteki Norwida i Seminarium w Paradyżu - IV etap	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego/Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego (wkład własny 18 313,45 zł)	89 313,45 zł
5.	Kino znad granicy 2024	Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej (wkład własny 29 850 zł)	59 700,00 zł
6.	Hłaskower	Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej (wkład własny 3 200 złotych)	29 600,00 zł
7.	Z książką na leżaku	Zielonogórski Ośrodek Kultury (wkład własny 350 złotych)	10 350,00 zł
8.	Letnia Czytelnia Norwida	Miasto Zielona Góra	1 500,00 zł
9.	Zimowa Czytelnia Norwida	Miasto Zielona Góra (wkład własny 350 złotych)	2 600,00 zł
10.	FredroRyki (Akcja Edukacja)	Miasto Zielona Góra (wkład własny 350 złotych)	2 850,00 zł
11.	Przeprowadzenie działań promocyjnych na rzecz województwa lubuskiego podczas 10 (13) Festiwalu Filmu, Teatru i Książki Kozzi Nowicki Hłasko	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	60 000,00 zł
12.	Lubuskie Wawrzyny 2023	Uniwersytet Zielonogórski; Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim; Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim Filia Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; WiMBP im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim; Wojewoda Lubuski; Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego; Miasto Zielona Góra; Firma Sygnity Business Solutions S.A.; Firma Digital Center.	53 565,00 zł
13.	Dotacja na zakup nowości wydawniczych (Filia nr 3)	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zacisze”	1 000,00 zł
14.	Dotacja na zakup nowości wydawniczych (Filia nr 8)	Zakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zastal”	5 998,75 zł
15.	Dotacja na zakup nowości wydawniczych (Filia nr 12)	Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa	300,00 zł

W Antykwariacie Internetowym „Volumen” sprzedano 977 wol. za kwotę 7 536,34 zł.

Kiermasze książek – 6 922 wol. za kwotę 23 216,00 zł.

Łącznie z tytułu sprzedaży książek – 7 899 wol. za kwotę

– 30 752,34 zł;

W 2024 roku z wynajmu sal uzyskano 6 100,00 zł netto

– 7 503,00 zł brutto;

Za opisy bibliograficzne pobrane przez biblioteki przyłączone do CPDB uzyskano kwotę 2 552,80 zł netto (VAT 0%)

– 2 552,80 zł brutto;

Z tytułu opłat stałych pobieranych od bibliotek za administrowanie siecią kwotę 25 200,00 zł netto – 30 996,00 zł brutto.

We współpracy z Zielonogórskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku przygotowano wnioski do::

a) Miasta Zielona Góra:

- 26. Międzynarodowy Otwarty Konkurs na Rysunek Satyryczny

– 13 000,00 zł

-10 (13). Kozzi Film Festiwal. Festiwal Filmu, Teatru i Książki Kozzi Nowicki Hłasko – 10 000,00 zł
 We współpracy ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich Zarząd Oddziału w Zielonej Górze przygotowano wnioski do:

a) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego:

- Opracowanie i wydanie antologii dramatów i sztuk teatralnych Iwony Kusiak pt. „DRAMATIWKI. Antologia sztuk teatralnych” – 6 000,00 zł

- 14. Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej Proza Poetów – 8 000,00 zł

- Cykl edukacyjny podczas 10 (13). Kozzi Film Festiwal. Festiwal Filmu, Teatru i Książki Kozzi Nowicki Hłasko – 5 000,00 zł

- Tydzień bibliotek ph.: „Biblioteka – miejsce na czasie” – 5 000,00 zł

b) Miasta Zielona Góra:

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Modernizacja przestrzeni i co dalej? Doświadczenia i wyzwania partnerów” – 23 000,00 zł

- Projekt „Tam, gdzie oczy poniosą! Poznaj Zieloną Górę na dwóch kółkach” – 4 500,00 zł

- 14. Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej Proza Poetów – 7 000,00 zł

13/ Realizacja pozostałych zadań:

Lp.	Nazwa zadania	Ilość 2024 rok		
		część wojewódzka	filie miejskie	razem
1.	lekcje biblioteczne	45	127	172
2.	konferencje, sesje naukowe	19	-	19
3.	spotkania autorskie	88	20	108
4.	pogadanki, odczyty	38	43	81
5.	Szkolenia (w tym konwersacje)	87	2	89
6.	konkursy	13	8	21
7.	wystawy	44	50	94
8.	wycieczki	75	22	97
9.	inne (m.in. warsztaty dla grup zorganizowanych, koncerty, spektakle, filmy)	209	300	509